LETO XX. — Številka 58

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka in Tržič. — Izdaja ČP Gorenjski tisk Kranj. — Za redakcijo odgovorna Albin UČAKAR in Andrej TRILER

GLAS

KRANJ, sreda, 9. VIII. 1967

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

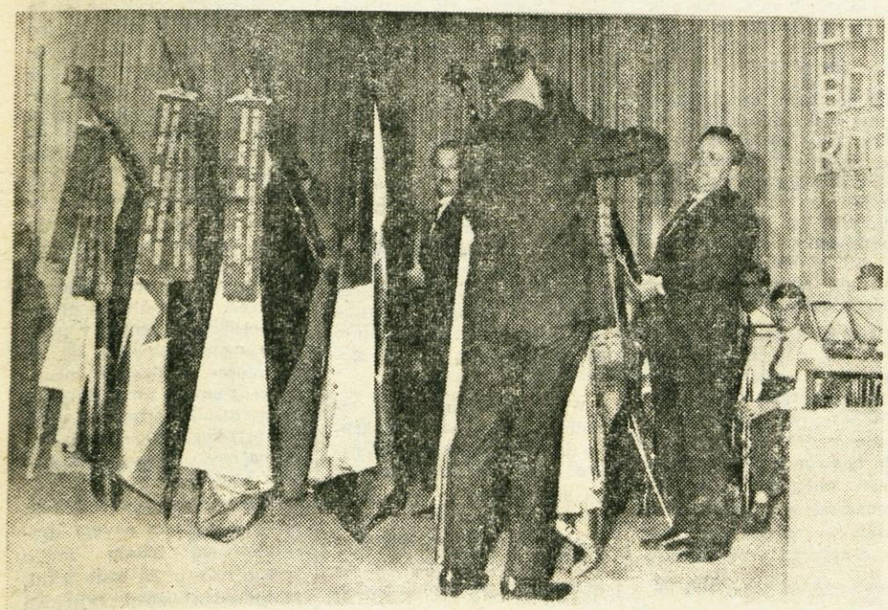

S slovesne podelitve domicila v festivalni dvorani na Bledu — Foto Franc Makovec

Slovesna podelitev domicila na Bledu

»Družbeni položaj borca se ne sme spremeniti v borbo za privilegij«

Tako je dejal v slavnostnem govoru Vinko Hafner, podpredsednik izvršnega sveta socialistične republike Slovenije v nedeljo v festivalni dvorani na Bledu, kjer so občinske skupščine Jesenice, Radovljica in Škofja Loka podelile domicilne listine Cankarjevemu bataljonu, gorenjskemu odredu in koroškim partizanskim enotam ter pripele trakove na prapore teh enot.

Slovesnosti sta se poleg številnih borcev in delegacij udeležila tudi Franc Leskovšek-Luka, predsednik glavnega odbora ZZB NOV Slovenije, in dr. Marjan Brecelj, podpredsednik zvezne skupščine. Sodelovala je godba na pihala z Bleda in Gorij ter moški pevski zbor iz Radovljice. Odlok o podelitvi domicila je v imenu vseh občin obrazložil France Žvan, predsednik občinske skupščine Jesenice.

Vinko Hafner se v govoru ni zadržal samo na pomenu ustanovitev prvih partizanskih enot na Gorenjskem in Koroškem, temveč je na tako pomembnem srečanju številnih borcev govoril tudi o družbenem in socialnem položaju borcev. Dejal je, da je v ZZB NOV Slovenije 133.000 članov in da je povprečna starost borcev okrog 50 let. Od tega je 50.000 neposrednih borcev, drugi pa so interniranci, izseljenci ali aktivisti. Ena tretjina borcev je že upokojena, zato je tudi za borce pomembno, da se čimprej odpravijo razlike med starimi in novimi pokojninami. Seveda ni to samo problem borcev, temveč vseh naših delovnih ljudi. V Sloveniji prejema 620 borcev republiško priznavalnino, 6000 borcev stalne občinske priznavalnine in okrog 2500 borcev občasne priznavalnine. Od 50.000 še zaposlenih borcev jih prejema v Sloveniji še vedno 8.6 odstotka borčevski dodatek, ki pokriva razliko med z delom pridobljenim osebnim dohodkom in poprečnim osebnim dohodkom v republiki. Borcem daje družba toliko, kolikor to dopuščajo njene materialne možnosti. Če bi zahtevali več, bi to pomenilo zahtevati privilegij. Vinko Hafner je izrazil upanje, da bo vprašanje razlik in valorizacije pokojnin ugodno rešeno za vse delovne ljudi — med njimi tudi za borce — še letos ali najkasneje naslednje leto.

Jože Vidic

Veletrgovsko podjetje
Kokra Kranj

VAM NA GORENJSKEM SEJMU
(RAZSTAVNI PROSTOR II — TEKSTILNA ŠOLA)
NUDI PO TOVARNIŠKO ZNIŽANIH CENAH:

volnene odeje — Škofja vas
prešite odeje in pregrinjala — Škofja Loka
otroške žabe, hola - hop, nogavice, ženske hlačke in pulije — Tonosa Savlje Ljubljana.
moške srajce — Labod Novo mesto.
ženske letne dvodelne kostime, obleke, krila in moške hlače — Ideal Nova Gorica,
ter razno drugo blago.

Velika izbira, konkurenčne cene, za vsakega obiskovalca sejma

Za obisk se priporoča
Kokra - Kranj

Slavnostna seja občinskih skupščin

Radovljica

V počastitev občinskega praznika je bila v soboto, 5. avgusta, v Radovljici slavnostna seja splošnega zbora občinske skupščine. Na seji je govoril predsednik skupščine Stanko Kajdiž. Odlok o podelitvi domicila Cankarjevemu bataljonu, gorenjskemu odredu in koroškim partizanskim enotam pa je obrazložil narodni heroj Anton Dežman-Tonček. — t

Tržič

V nedeljo, 6. avgusta, je bila v Cankarjevem domu v Tržiču svečana seja družbenopolitičnega zbora občine Tržič. Razen odbornikov obeh zborov občinske skupščine so se je udeležili tudi nekateri upravni in družbenopolitični delavci republike Slovenije. Seja je bila v počastitev tržiškega občinskega praznika — 5. avgusta.

Navzoče je pozdravil predsednik tržiške občine Marjan Bizjak. Po pozdravnem govoru je na kratko opisal razvoj občine v zadnjih letih. V drugi točki dnevnega reda so udeleženci sprejeli odlok o podelitvi domicila koroškim partizanskim odredom.

S kratkim kulturnim programom je bila seja zaključena, vsi udeleženci pa so se potem odpeljali pod Storžič, kjer je bila ob Verbičevi koči žalna komemoracija. V. M.

Groharjeva značka

V počastitev stoletnice Groharjevega rojstva je turistično društvo Sorica izdalo lično tiskano spominsko značko s portretom velikega slikarja. Cena značke je 50 S din.

Francoski interniranci na Ljubelju

V petek popoldne so na Ljubelju sprejeli francoske internirance in Alzačane iz pobratenega mesta Ste Marie Aux Mines. Obe skupini so pozdravili predsednik tržiške občine Marjan Bizjak, poslanec skupščine SRS Andrej Peharc, Tine Tomazin in predstavniki družbenopolitičnih organizacij. Skupino petdesetih internirancev iz koncentracijskega taborišča na Ljubelju je vodil generalni sekretar organizacije borcev Emille Vallé, skupino iz pobratenega mesta pa župan Armon Flek.

Isto popoldne je bila žalna komemoracija pri spomeniku na Ljubelju. S kratkim kulturnim programom so recitatorji, tržiška godba in kvintet počastili spomin na strašne dni v koncentracijskem taborišču. V. M.

GS

Obiščite XVII. gorenjski sejem v Kranju

od 4. do 15. avgusta 1967

Sejem je odprt od 8. do 19. ure. Sodelujejo domača in tuja podjetja. Modna revija. Vsak večer zabavni program.

Samostojna osnovna šola

pri kranjski delavski univerzi

V sezoni 1966/67 je bila pri kranjski delavski univerzi ustanovljena osnovna šola kot samostojna enota. Razlogov za njeno ustanovitev je več. Med prvimi je prav gotovo združitev celotnega osnovnega izobraževanje odraslih v eni ustanovi, prilagoditev vsebine in časa pouka delovnim pogojem delavcev in tesnejše sodelovanje z delovnimi organizacijami.

Podatki o izobrazbi zaposlenih občanov kažejo, da je v kranjski občini 49,4 odstotka vseh zaposlenih brez osnovnošolske izobrazbe, vsako leto pa konča 11,4 % učencev obvezno šolanje, ne da bi zaključili osem razredov. Podatka zgovorno kažeta, da je treba vložiti vse napore v to, da si ljudje pridobijo vsaj osnovno izobrazbo. Doslej so imeli na DU le pripravljalne tečaje za opravljanje izpitov na osnovnih šolah. V zadnjih letih je šlo prek teh tečajev 267 slušateljev.

Preteklo šolsko leto sta se po razpisu vpisala v osnovno šolo pri delavski univerzi 102 slušatelja, danes pa je vpisanih še 93 slušateljev. Šola ima en oddelek za peti in šesti razred ter tri oddelke za sedmi in osmi razred, od teh enega na Golniku. V prvem tečaju je 18 slušateljev, v drugih pa 75. Večina slušateljev je zaposlenih (80), in le 13 jih čaka na zaposlitev. Na DU so namreč — kljub zelo različnim mnenjem o sprejemanju nezaposlene mladine od 15. do 17. leta v osnovno šolo za odrasle — omogočili osnovno izobraževanje tudi tem. S tem jih bodo odtegnili brezdelju in certi. Zahtevnost pouka na tej šoli se približuje zahtevam v redni osnovni šoli. Težave pa imajo predvsem z učbeniki.

Osnovna šola tesno sodeluje z zavodom za prosvetno-pedagoško službo. Svetovalci zavoda za šolstvo SRS in zavoda za prosvetno-pedagoško službo Kranj so večkrat obiskali šolo ter prisostvovali pouku. Šolnino (900 in 800 N din) plačujejo slušatelji ali sami ali delno tudi delovne organizacije.

Sklad za šolstvo SRS je dal nekaj sredstev tudi za to vrsto izobraževanja, zato se bodo stroški za šolnino v prihodnje zmanjšali, socialno šibki pa bodo dobili pomoč.

Organizacijsko je osnovni šoli priključen tudi center za izreden študij na pedagoški akademiji v Ljubljani, v katerem danes študira 17 slušateljev (Kranj 11, Radovljica 3, Tržič 2, Škofja Loka 1). Študij zahteva od slušateljev mnogo truda, saj morajo opravljati svojo učno obveznost v šoli, ob sobotah in nedeljah pa prihajati k predavanjem in opravljati izpite. Sredstva za center dajejo skladi za šolstvo omenjenih občin, del pa prispevajo slušatelji sami (700 N din : 200 N din).

Če bo jeseni dovolj kandidatov bodo odprli nov oddelek. Zato bosta DU in zavod za prosvetno-pedagoško službo izvedla po vseh šolah akcijo za vpis, občinska skupščina pa bo priporočila izobraževalni skupnosti, da bo tudi v bodoče finansirala študij učiteljev na pedagoški akademiji.

Osnovno izobraževanje odraslih bo v prihodnje potekalo po enotnem osnutku. Družbene organizacije, zlasti sindikati in organi upravljanja v delovnh organizacijah, bodo morale tesneje povezati nadaljnji razvoj gospodarstva z znanjem zaposlenih in spremenitj odnos do osnovnega izobraževanja.

V. Mihelič

Veletrgovina Živila Kranj odprla nov sodoben lokal

Veletrgovina Živila Kranj je pretekli torek v Prešernovi ulici v Kranju (nekaj metrov naprej od knjigarne Simon Jenko) odprla novo moderno specializirano trgovino za prodajo Kandijevih proizvodov. Kupcem bodo na voljo vse vrste peciva in bonbonier znanih proizvajalcev Kraš, Šumi itd.

Obiskovalce bo verjetno najprej presenetila zelo okusna ureditev lokala, ki ga je projektiral arhitekt Ante Starčević iz Zagreba. Projektantu je uspelo, da je lokal, s kombinacijo lesenih oblog, ogledal in drugih materialov ter s pravilno notranjo razporeditvijo moderen, nevsakdanji.

V okras lokalu so tudi izredno lepi diapozitivi s skrbno izbranimi motivi Gorenjske. Posebnost te prodajalne je manjši bife, kjer bodo obiskovalci postreženi s priznano dobro kavo Živila in s tremi vrstami izbranih alkoholnih pijač. Kupili pa bodo lahko tudi vina in druge pijače v steklenicah.

Novi lokal je odprt vsak dan od 8. do 21. ure, cene pa so solidne. Že prvi dan ga je obiskalo precej ljudi, ki so bili presenečeni nad gostoljubnostjo veletrgovine Živila, saj je vsak dobil za poskušnjo skodelico kave, prvi kupec pa posebno darilo — okusno aranžirano košarico specialitet trgovine.

S preureditvijo lokala v Prešernovi ulici je podjetje Živila naredilo korak naprej v svoji poslovni politiki, katere namen so specializirane trgovine. Z zgraditvijo novega poslovnega centra v podjetju namreč menijo, da se bo interes za klasične špecerijske trgovine zmanjšal, saj bo potrošnik normalno izbiro špecerijskega blaga lahko dobil na enem mestu, v poslovnem centru.

Priznati moramo, da je podjetje pri tem novem specializiranem lokalu imelo srečno roko in da bodo lokal, ki je eden izmed najlepših na Gorenjskem, radi obiskovali tudi domači in tuji turisti.

S. Zupan

Jeseniški martinarji delajo in pojejo

Martinarji v jeseniški železarni opravljajo od vseh najtežje delo. Kljub temu pa potreba po kulturnem življenju pri njih ni izostala. Pred leti so, da bi se po napornem delavniku razvedrili, sestavili svoj pevski zbor. Dasi martinarji s svojimi raskavimi glasovi niso ravno najbolj ustrezali in čeprav niso še nikdar peli v zboru, so uspeli. Zmagala je trdna martinarska volja. Na prvih vajah je može oblival znoj, toda iz dneva v dan je šlo laže. Po dveh mesecih je martinarjem že uspelo naštudirati nekaj pesmi, s katerimi so nastopili pred svojci in sodelavci na proslavi ob dnevu zmage, ki je bila na Mežaklji. Uspeh jih je spodbudil, pomnožili so svoje vrste in še vestneje vadili. Pri tem so naleteli na vso podporo in razumevanje obratovodje ing. Čopa in grupnega šefa ing. Karbe.

Nastop v klubskih prostorih Kazine in v Radovljici je zgovorno pričal o naglem dvigu kvalitete pevskega zbora. Lani je prvič nastopil na spomladanskem koncertu, ki ga vsako leto prireja Svoboda Tone Čufar Jesenice, letos pa že drugič. — Martinarji so tako zapolnili vrzel v zborovskem petju, ki je nastala na Jesenicah po ukinitvi moškega pevskega zbora Svobode z Jesenic. Naštudiranih imajo lepo število pesmi, od katerih pa najraje zapojo svojo Martinarsko. V času, ko ima zborovsko petje na Jesenicah letni premolk, pa martinarji, čeprav zdelani in utrujeni, ne počivajo. Nastopili so na proslavi dneva borcev v Završnici in v Hrušici, ob odkritju obnovljenega spomenika 46 talcem.

Prav bi bilo, da bi martinarjem v jeseni uspelo zbor razširiti in pomnožiti v železarski moški pevski zbor. Z njim bi Jesenice dobile zbor, kakršnega že nekaj let pogrešajo.

P. Ulaga

Nov program dela

Občinska konferenca SZDL jeseniške občine je na zadnji seji sprejela program dela za novo mandatno dobo. — Glavne naloge v tem času bodo: utrjevanje krajevne samouprave, vključevanje žensk in mladine v družbeno dogajanje, nadaljnji razvoj gospodarstva, zaposlovanje delavcev, razvoj in financiranje izobraževalnih skupnosti, otroško varstvo, družbeno samoupravljanje ter razprave na pritožbe občanov pri uveljavljanju ustavnih pravic.

Ob 25-letnici smrti pisatelja Toneta Čufarja

»Igram veliko igro ... gre za zadnje poteze«

Desetega avgusta 1942. leta je nehalo biti srce proletarskega pisatelja, samorastnika Toneta Čufarja. Že pred vojno se je z Jesenic preselil v Maribor, kjer je živel vse do okupacije 1941. leta. Takrat se je umaknil v Ljubljano, kjer je delal ilegalno vse do junijskih racij 1942. leta. Italijani so ga zajeli, toda niso vedeli, koga imajo v rokah. Pod imenom Karel Štrukelj so ga odpeljali v koncentracijsko taborišče Gonars. Toda v taborišču se je našel izdajalec, ki je v Karlu Struklju prepoznal komunista Toneta Čufarja, ki ga je nemška tajna policija iskala po vsej Sloveniji. Zato so ga Italijani odpeljali iz taborišča in blizu italijansko nemške meje v Vižmarjih pri Ljubljani nameravali predati Nemcem. Trenutni postanek na obmejnem prehodu je Tone Čufar izkoristil, skočil s tovornjaka in stekel proti gozdu, kjer je omahnil, zadet od sovražnikove krogle, prej, preden je dosegel rob gozda.

Pred odhodom iz taborišča je Čufar napisal dve pismi, in sicer zaročenki in staršem.

V pismu zaročenki je med drugim pisal: »Ljubljena, jutri se bom drugič vozil bližu morja, ob katerem si se rodila. Ni nemogoče, da bom kmalu videl tudi domače hribe. To bi ne bilo dobro. (T. Čufar je slutil kaj nameravajo Italijani, zato pravi, da bi ne bilo dobro, če bi videl domače hribe. To pa zato, ker je vedel, kaj ga čaka v begunjskih zaporih)... Igram veliko igro. Morda jo dobim. Gre za zadnje poteze... Če igro zgubim, če morda omahnem, ne kloni Ti.

Ponosno naprej, v novi svet, ki prihaja!!!«

In v pismu staršem: »... Pod plazom, ki ga je vihar v teh letih sprožil, bodo zasuti milijoni, od Slovencev pa tisoči... Kmalu bo svet gledal nazaj na vse kakor na grozotno pravljico ki se jim ne bo zdela mogoča. In vendar je vse krvava resnica, kar se dogaja. Rad bi o tej pravljici napisal nekaj pričevanj. O materah, ki so morale imeti nad vse močna srca; o očetih, ki so morali biti res jekleni možje. O vsem, kar se dogaja.

Tone Čufar (1905 — 1942)

Če mi ne bo dano, bodo to storili drugi.

Vzemita vidva vse za pravljico in laže Vama bo. Imela sta otroke, a ni več vseh. Zajel jih je vihar. Pa se je vihar polegel, zasmejalo se je sonce, ki daje novo moč in ozdravlja rane. Pod tem novim soncem vstaja končno nov človek, ki začenja novo dobo sveta«.

Tone Čufar se je rodil v revni delavski družini 14.

Kranj je v teh dneh živahen, res sejemski — Foto Franc Perdan

Gorenjski sejem v prvih dneh

Največ obiskovalcev v nedeljo — Precejšnji popusti in razprodaje — Razstavljavci zadovoljni

Te dni je v Kranju živahneje kot sicer. Mesto ima poseben utrip, ki mu ga dajejo številni obiskovalci gorenjskega sejma. Že prve štiri dni si je sejem ogledalo 40.000 ljudi, med njimi tudi precej inozemskih gostov. Največji obisk so zabeležili v nedeljo (20.000), kar je tudi razumljivo, saj je to najbolj ugoden dan za obiskovalce iz okoliških krajev.

Na sejmu vsakdo lahko najde za sebe nekaj zanimivega. Tako se kmetje najbolj ustavljajo pri razstavljavcih kmetijskih strojev. Predvsem se zanimajo za nakup traktorjev. Kmetijska zadruga Sloga, ki na sejmu zastopa podjetje Agrotehnika, jih je prodala že pet, lahko pa bi jih še enkrat toliko, če bi jih imeli. Na žalost pa zadrugi do sedaj ni uspelo preskrbeti večje število traktorjev zaradi velikih izvoznih obveznosti domačih tovarn. Upajo pa, da bodo do konca sejemskih dni dobili še nekaj traktorjev.

Predstavnik znane firme Royal je zelo zadovoljen z zanimanjem, ki ga kažejo kmetje za molzne stroje. Povedal nam je, da mu bo verjetno uspel dogovor s kmetijskimi zadrugami, ki bodo stroje kupile s svojimi deviznimi sredstvi in jih potem prodajale zasebnikom za dinarje.

Med razstavljavci artiklov široke potrošnje prevladuje mnenje, da letošnji promet verjetno ne bo dosegel lanskega, čeprav razstavljajo več in izdelke boljše kvalitete in čeprav nudijo večje popuste in potrošniške kredite. Najbolj so zadovoljni pri podjetju Murka Lesce, saj dosega dnevni promet namesto pričakovanih 8 kar 15 milijonov S din. Priznati pa moramo, da se je podjetje za sejem dobro pripravilo in razstavlja blago, za katerega se kupci trenutno najbolj zanimajo, kot npr. pohištvo znanih tovarn Meblo, Krasoprema in Marles. Velik nakup pa so zabeležili tudi pri prodaji pralnih strojev, preprog in zaves. Nepričakovano veliko so prodali tudi čokolade — samo v nedeljo za 800.000 starih dinarjev.

Razen Murke pa ima na sejmu precej velik razstavni in prodajni prostor tudi podjetje Zarja z Jesenic, kjer obiskovalec pri popustu od 3 do 5% kupi raznovrstno blago od klobuka do pohištva, volne, pralnih strojev in tekstila, pri tem pa mu blago brezplačno dostavijo na dom.

Med večjimi razstavljavci je tudi podjetje Lesnina Ljubljana, ki razstavlja sodobno kuhinjsko opremo ter ostalo pohištvo, razen tega pa gospodinjske stroje znane italijanske firme Naonis, in sicer hladilnike od 130 do 200 litrov, pralne stroje in celo stroj za pomivanje posode.

Pralne stroje, katere smo še lani le s težavo lahko kupili doma, zdaj prodajajo že skoraj vsa trgovska podjetja, pri prodaji pa se celo zgledujejo po vrstnikih iz Italije. Tako npr. podjetje Merkur prodaja superavtomatične pralne stroje Gorenje za več kot 20.000 dinarjev ceneje, kupec pa dobi kot darilo po želji pralni prašek ali pa jedilni pribor za šest oseb.

Na sejmu pa je močno zastopan tudi zasebni sektor. Zanimiv nov izdelek razstavlja mizar Franc Šenk iz Britofa pri Kranju, in sicer termodekor okrasne plošče za oblogo stropov in sten. Okrasne plošče bo izdeloval v raznih oblikah in v emitaciji lesnih furnirjev. Za obrtnike in podjetja kovinske stroke pa bo zanimiv razstavni prostor Janeza Avšiča iz Šmartnega, kjer bodo lahko našli praktične varilne stroje ter enofazne in trofazne brusilne stroje.

To je bil le bežen sprehod skozi sejem ob njegovem začetku. Razstavljavci so v glavnem zadovoljni, kaj menijo o njem obiskovalci, pa bomo zapisali v prihodnji številki Glasa.

S. Zupan

---

novembra 1905. leta na Jesenicah. Življenjska pot ga je vodila od pastirja do delavca in dalje do pisatelja zatiranih. Bil je aktiven član naprednih političnih organizacij in duša delavskega kulturnega življenja. Njegove drame so igrali na vseh odrih v delavskih domovih po vsej Sloveniji. Čufar je bil prirodno nadarjen in je umetniško žilico začutil že v fantovskih letih.

Štiri dni po njegovi smrti so 14. avgusta 1942. leta ubili fašisti v Kosovski Mitrovici tudi njegovo zaročenko Silviro Tomazini, ki je poučevala na tamkajšnji gimnaziji in je bila med organizatorji vstaje v tamkajšnjem kraju, po smrti je bila proglašena za narodnega heroja Jugoslavije.

Jože Vidic

Stoti objekt trgovskega podjetja Petrol

Nova bencinska črpalka na Primskovem

V petek, 4. avgusta, so na Primskovem svečano odprli novo bencinsko črpalko, sedmo letos in stoti objekt trgovskega podjetja Petrol. Kranj je imel doslej le dve črpalki: eno na cesti proti Ljubljani na Laborah, drugo proti Gorenjski, na Zlatem polju, nova bencinska črpalka pa je ob cesti proti Jezerskem, Mengšu in Kamniku.

Objekt je gradilo Gradbeno podjetje Šiška. Veljal je približno 60 milijonov starih dinarjev. Ima sedem črpalk (za različne vrste bencina, za mešanico bencina in olja, naprave za vodo in zrak ter črpalko za mešanje motornega olja). Rezervoarji so štirje in držijo po 50 tisoč litrov. In še razveseljiva novica za gospodinje; na črpalki točijo tudi olje za gospodinjstvo.

Gradbeno podjetje Šiška je pri svojem delu naletelo tudi na naketare težave. Sipek material jim je delal največ preglavic. Objekt je montažen in ima tudi kletne prostore. Kraj je ugoden, saj so nasproti, čez cesto, garaže podjetja Avtopromet Gorenjska. **Okolico bodo še dokončno uredili. Pod sadnimi drevesi bodo zasejali travo in zasadili cvetje. Na bencinski črpalki si obetajo zadovoljiv obisk.**

V prihodnje bo trgovsko podjetje Petrol zgradilo še po en servis na Laborah in na Zlatem polju. Kranj bo tako za nekaj časa preskrbljen z gorivom.

V. M.

Na Jesenicah 225 brezposelnih

Po podatkih zavoda za zaposlovanje Kranj, podružnice Jesenice, je bilo na Jesenicah 1. julija prijavljeno 225 brezposelnih, od tega 197 žensk. Sodeč po tem podatku, brezposelnih moških na Jesenicah skoraj ni, posebno še, ker so bili nekateri izmed 28 prijavljenih odpuščeni z dela zaradi nedisciplinе ali alkoholizma. V nekaterih primerih pa je tudi zdravstveno stanje vzrok brezposelnosti. Od 225 brezposelnih išče službo 31 visoko kvalificiranih, 6 priučenih in 120 nekvalificiranih delavcev oziroma delavk, saj gre v teh primerih pretežno za žensko delovno silo.

Nekaj prostih mest se v naslednjem obdobju predvideva v obratu Planika na Breznici, v novem obratu pri komunalnem podjetju Jesenice in v nekaterih drugih komunalnih službah.

J. V.

»Velika improvizirana veleblagovnica« — tako je imenoval gorenjski sejem podpredsednik izvršnega sveta SR Slovenije Vinko Hafner na otvoritvi v petek prejšnji teden — Foto Jože Zaplotnik

TEKSTIL
INDUS
KRANJ

TEKSTILINDUS
Kranj

vam na gorenjskem sejmu v Kranju predstavlja svojo najnovejšo kolekcijo modnih desenov.

14. festival jugoslovanskega igranega filma

Pula 26. julija do 1. avgusta

Letošnji bliskoviti vzpon jugoslovanskega filma v svetu je naložil puljski žiriji najtežjo nalogo, kar jih je imela doslej. Letos smo namreč od nje pričakovali, da bo priznala vrednost tistemu delu jugoslovanske kinematografije, ki se je v tem letu izkazal v svetu kot podoba novega jugoslovanskega filma. To je težka naloga, ki ji doslej žirije niso bile povsem kos; vendar so bila letos v Areni dela, ki so v tujini že pobrala pomembne nagrade (A. Petrović: Zbiralci perja, Ž. Pavlović: Prebujanje podgan). Glede tega je bilo kriteriju žirije nekoliko laže.

Drugo pričakovanje: razjasnitev situacije znotraj novega jugoslovanskega filma. Na mnogih pogovorih so sodelovali filmski delavci, psihologi, filozofi, književniki in filmski kritiki. Novi jugoslovanski film je zelo razvejan pojem in nikakor ne določa kake popolnoma jasne realizacijske manire ali kake ponavljajoče se tematske obsedenosti. Nasprotno: uspehi naše filmske umetnosti temeljijo na uspešnosti posameznih avtorjev, ki z različnim pristopom k filmskemu oblikovanju na različne načine živijo svoje življenje v našem času (film = način življenja). O kaki enotni »jugoslovanski šoli« seveda ni govora; kaže pa tudi, da najnaprednejše sile v jugoslovanskem filmskem svetu še niso toliko močne, da bi popolnoma jasno izrazile svojo skupno pot, ki se zaenkrat še prepleta s potjo naslednikov starega filmskega izraza.

Vendar je letošnja Pula mnogo doprinesla k razjasnitvi stvari. Kot dotikalne točke najnaprednejših filmskih avtorjev se iz njihovih del vedno izraziteje kažejo neke komponente, ki so v grobih orisih tele:

1. Potreba po konkretnosti dogajanja in oseb

(zasidranost v času in prostoru)

2. Ukinjanje zgodbe v korist kolaža vsakdanjih dogajanj

(dopuščanje, da govorijo stvari same)

3. V zvezi s prvima dvema točkama: razpadanje norm celovečernega igranega filma

(predvsem: ukinjanje »umetnikovega sporočila«)

Najbliže tej podobi so: Petrović (Zbiralci perja); Makavejev (Ljubezenski primer); Pavlović (Prebujanje podgan).

Zelo blizu pa so: Djordjević (Jutro); Mimica (Kaja, ubil te bom); Klopčič (Na papirnatih avionih).

Prelomnost trenutka letošnje Pule se kaže tudi v organizaciji svobodnih producentskih skupin, ki so letos resno konkurirale obstoječim producentom po stroških snemanja in po kvaliteti. Največja težava pri delu svobodne producentske skupine pa je breme administracijskih dejanj, ki je preneseno na avtorja — režiserja.

Informativna sekcija je bila letos ukinjena. V konkurenci je bilo enakovredno predvajanih 16 filmov — 12 v Areni in 4 v kinu Beograd. Po svečani otvoritvi v sredo zvečer, 26. julija, se je festival pričel z Zbiralci perja Aleksandra Petrovića. Film je dobil letos v Cannesu specialni grand prix žirije in nagrado mednarodne kritike. To in pa perfektna realizacija je postavilo zelo visoko merilo za ocenjevanje ostalih del. Lahko tudi rečemo, da so Zbiralci perja predstavljali puljski žiriji (v širšem smislu) osnovno dilemo oblikovalcev podobe novega jugoslovanskega filma.

Zbiralci s svojim poetičnim realizmom (ki nikakor ni samo to) tkejo na svojstven način moderno filmsko strukturo, ki ji ni enake v nam poznanih filmih. Na zunaj (zgodba) je film prepričljiva dokumentarna podoba določene socialne skupine, znotraj pa s čustvi in ritmom nabiti tok v kolaž ujete stvarnosti (režija). Tej stvarnosti režiser ničesar ne dodaja, ampak se ji prepušča, kar vedno bolj postaja gibalna sila (dramaturgija) novega jugoslovanskega filma. Petrovićevo delo deluje tako na dveh tirih, ki verjetno zagotavljata uspeh tudi pri najširšem občinstvu. V Beogradu je do danes videlo film prek 320.000 gledalcev, kar je več kot število gledalcev kateregakoli domačega ali tujega filma.

V festivalskih dneh je Pula močno v duhu festivala. Zvečer se množice ljudi zgrinjajo k Areni in zaustavijo promet. Ves teden je posvečen razgovorom o filmih in sploh priložnosti, da se nekdo lahko udeleži take imenitne prireditve. Zelo je popularna otvoritev festivala z znamenitim ognjemetom in zaključna slovesnost, ko je napetost končana. Arena je zelo velik avditorij (7000 ljudi) in ni nikdar moč predvideti, kako bo reagirala. Ogorčenje in navdušenje sta lahko potencirana do nepredvidenih meja, sproži pa ju že veliko manjši povod kot v zaprti dvorani. Slabost Arene je, da ne prenese intimnih trenutkov. Mnoge filme je to uničilo. Zbranost je zelo rahla; zamotani miselni metafori ta avditorij ne more sliditi. Mimičin film Kaja, ubil te bom, je zelo jasen v filmski zgodbi in v filmskem izražanju. Lahko ga sledimo miselno, če to ni mogoče pa čutno (barve). Vendar je sredi najenostavnejšega ključnega prizora filma, ko se v filmski zgodbi odloča usoda glavnega junaka (avditorij mu je malo pred tem navdušeno ploskal) iz popolnoma neznanih vzrokov izbruhnilo žvižganje, ki je ob predstavitvi avtorjev filma prešlo v skoraj osebno sovraštvo do sicer priljubljenega režiserja. Nič bolj srečno ni izvozil Klopčičev film Na papirnatih avionih, vendar je v tem primeru razlog za odklanjanje filma razumljivejši: prepočasen ritem v zadnjem delu in pričakovanje Diverzantov, edinega akcijskega filma festivala, ki je Klopčiču sledil tisti večer.

Najbolje sprejme Arena filme, ki jo osvojijo z naprej predvidenim izidom. Ti filmi so delani po že poznanih shemah domačega in tujega filma. Letos je bilo bolj kot kadarkoli doslej jasno, da ti filmi **ne živijo** samih sebe ampak so stkani iz nekega humanizma, ki ga gledalec zauživa za trajanja predstave, potem pa se razkadi. Filmi: Protest, Kam po dežju, Četrti sopotnik, nudijo gledalcu možnost, da **je dober** zgolj za trajanja filma. Hasanaginicina (Miće Popovića) se vsled tega celo umakne v zgodovino, da nam od tam govori o nas; vendar v tem filmu najdemo sebe le v besedah in značajih oseb tega filma, nikakor pa ne v filmski podobi.

Letos so v Puli poleg Zbiralcev perja kvalitativno izstopali filmi: Praznik (D. Kadijević), Ljubezenski primer (D. Makavejev), Prebujanje podgan (Ž. Pavlovič), Jutro (P. Djordjević). Avtorjem teh filmov je ustvarjanje filma sestavni del načina življenja, torej pogoj za njihovo eksistenco. Ta vrsta ustvarjalne nujnosti ima odraz tudi v strukturi filma. Vsa omenjena dela obravnavajo človeka v trenutku eksistencialne stiske ali ga spremljajo do trenutka, ko se ta stiska tragično pojavi. V nekaterih filmih je ta značilnost jasneje, v drugih manj jasno izražena. Seže od trenutka, ko se navidezno urejeno življenje naenkrat prelomi (Ljubezenski primer ali tragedija uslužbenke PTT), do prikaza že popolnoma uničenih eksistenc (Prebujanje podgan). Vmes je vojna, ko se človek bori s celim telesom (Praznik). Tu je boj za obstanek zreduciran (črno bela slika) in zato ni toliko kompleksen kot v Jutru (zadnji dan vojne, prvi dan miru). Vojna pomeni tu poenostavitev eksistencialne borbe, mir pa ni odrešitev, ampak zelo utrudljiv, meglen dan.

Arena je toplo pozdravila Brezo (Ante Babaja). To je barvna pastorala brez posebnih ustvarjalnih pretezij, kot ljudska umetnost. Je eden izmed tistih letošnjih filmov, ki označujejo obdobje mojstrske filmske realizacije — obvladovanje efektov filmske govorice. To pa pomeni uspeh pri najširšem občinstvu.

Naško Križnar

Bekim Fehmiu in Olivera Vučo v Zbiralcih perja Aleksandra Petrovića (velika zlata Arena, zlata Arena za režijo, srebrna Arena za glavno moško vlogo)

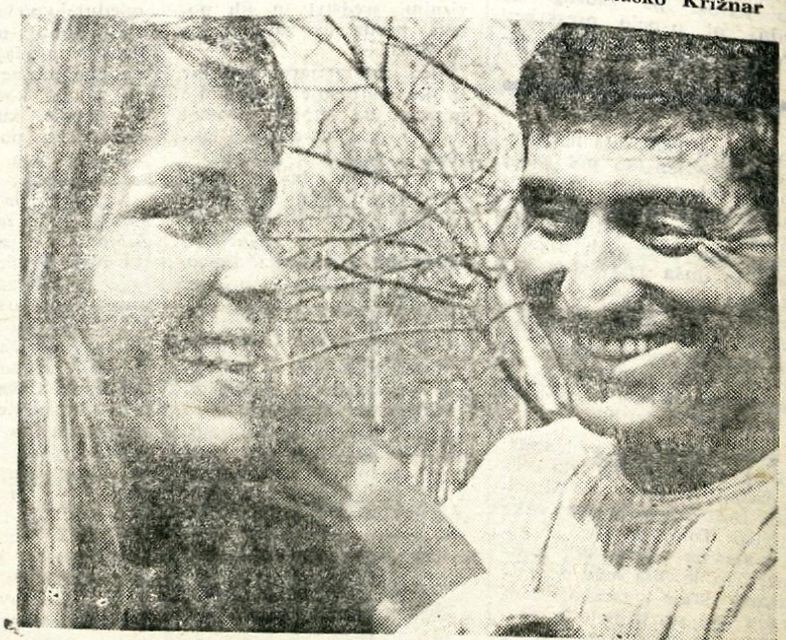

Neda Arnerič in Ljubiša Samardžić v filmu Jutro P. Djordjevića (velika srebrna Arena, nagrada za scenarij, enakovredna zlata Arena za režijo)

Odkritje spomenika

Za zaključek prve slikarske kolonije v Škofji Loki so v nedeljo, 6. avgusta, ob 18. uri v Groharjevem naselju odkrili bronasti doprsni kip našega največjega slikarja-impresionista Ivana Groharja. Slovesnosti se je udeležilo okrog šeststo ljudi, med njimi tudi predstavniki družbeno-političnih organizacij v občini in slikarji. Najprej je direktor Loškega muzeja Andrej Pavlovec spregovoril o pravkar minuli slikarski koloniji, ki bo v prihodnje postala tradicionalna. Omenil je številne možnosti, ki jih mesto in pokrajina nudita umetnikom, zakladnico motivov, iz katere je črpal in ki jih je tako mojstrsko upodabljal veliki Grohar. Za njim je predsednik pododbora Društva slovenskih likovnikov za Gorenjsko, akademski slikar Ive Šubic vsem navzočim v kratkem govoru predstavil lik Ivana Groharja, njegova največja dela in njih pomen. Kot zadnji je govoril predsednik občinske skupščine Sk. Loka Zdravko Krvina, ki je tudi odkril spomenik.

Bronasti doprsni kip Groharja je izdelal akademski kipar Tone Logonder, načrt za podstavek in ureditev okolice spomenika pa ing. arh. Tone Mlakar.

Pol ure kasneje, ob 18.30, so v naselju odprli tudi novo samopostrežno trgovino z bifejem. I. G.

Groharjev spomenik, delo akademskega kiparja Toneta Logondra — Foto Pokorn

Praznovanje na Kokrici

Prebivalci Kokrice in okoliških vasi so minulo soboto in nedeljo praznovali svoj 13. krajevni praznik. Osrednja proslava je bila pri kulturno prosvetnem domu Franc Mrak na Kokrici. O pomenu praznika je govoril Franc Arnež, nato pa so člani KUD Storžič iz Kokrice izvedli pester kulturni program.

V okvir letošnjega praznovanja so vključili tudi športne prireditve in sicer strelsko tekmovanje z malokalibrsku puško za prehodni pokal in plakete; zmagala je ekipa rezervnih oficirjev in podoficirjev pred strelci iz Predoselj in ekipo ZB NOV.

Na Trški gori

Dež je v soboto popoldne marsikateremu prekrižal načrte, tudi tržiškim igralcem. Trije avtobusi Ptujčanov in drugih gostov so se zaman pripeljali v Tržič, da bi videli spevoigro Na Trški gori.

V nedeljo pa so igralci DPD Svobode Tržič le prišli na svoj račun. Igro, v katero so vložili toliko truda, so predstavili več sto gledalcem. Ognjemeti so naznanili njen začetek. Narodne noše, petje in ples — ljudska igra, ki jo ljudje vedno radi gledajo. Scena je bila odlična, prav tako razsvetljava in ozvočenje. V.M.

Nove kopalne kabine

Turistično društvo v Gorenji vasi je te dni na novo uredilo kopalne kabine v spodnjih prostorih TVD Partizana. Ureditev in notranja oprema je veljala društvo 160.000 S dinarjev. Kabine bodo posamezniki lahko dobili za enodnevno uporabo, če pa bodo želeli, pa tudi za vso sezono. J. Č.

Razstava grafik Ive Šubica

V počastitev tržiškega občinskega praznika je bila v prostorih delavske univerze odprta razstava partizanskih grafik Ive Šubica. Uredil jo je Dušan Premrl. Otvoritvi je prisostvoval umetnik in je obiskovalcem tudi razlagal svoja dela.

Partizanska grafika Ive Šubica zajema dve obdobji: čas NOB in povojno ustvarjalnost. Njegovi vzorniki so France Mihelič, Nikolaj Pirnat in Božidar Jakac. Zlasti v njegovi zgodnji grafiki (v lesorezih) so opazni podobni elementi kot pri Pirnatu. V svojih poznejših delih je Šubic že dal večji poudarek stilizaciji in figurativnosti.

Vsebinsko so njegove grafike socialne. Niti po vojni se ni mogel otresti partizanske motivike. Njegov junak je kmet, proletarec, ki je plug ali stroj zamenjal s puško, ki se mu prav nič ne poda. Titovka, zvezda na prsih, bomba za pasom, izmučen obraz in izčrpano telo — to je njegov lik borca, partizana. V.M.

Prababica, ki poje in pleše

92-letna Marija Močnik

Njen rojstni dan se je že zelo odmaknil današnjim časom, saj v njeni osebni izkaznici piše, da se je rodila 23. januarja 1876, torej je že v dvaindevetdesetem letu. Kljub temu pa je Marija Močnik še naravnost mladostno razpoložena, vedno dobre volje, pripravljena na vsak pogovor, vedno za družbo vedno pripravljena, da v družbi zapoje. Ko sem jo vprašal, če še pleše, je skoraj užaljeno rekla: »Uh, kaj pa mislite. Veliko sem plesala in se še vedno rada zavrtim.« Pa še nekaj: rada popije kozarček vina, vendar le mešanega s kislo vodo, ne samega, češ da je premočen. »Ne veliko, le dva deci zvečer in dva deci kisle zraven, pa sem takoj boljše volje, takoj je svet lepši.«

Sedeli smo v hladni senci na vrtu doma oddiha zveze slepih Jugoslavije na Okroglem in prav nič se ni bilo treba truditi, da je pogovor stekel. »Doma sem iz Slovenskih goric, oče je imel posestvo in gostilno, devet otrok nas je bilo pri hiši, šest jih je umrlo; jaz sem bila najmlajša. Zdaj že 31 let živim v Mariboru. Oženjena sem bila 22 let, rodila sem štiri otroke, dekle in tri fante. En fant in dekle še živita; sinu bo septembra 68 let, hčerka pa jih ima zdaj 65. Že drugič sem prababica; sredi julija sem dobila drugo pravnukinjo.«

Za razpoloženo in veselo, kakršna je, je bilo skoraj odveč vprašanje, kako se počuti v teh častitljivih letih. »Dobro, zakaj pa ne, le oči... že 25 let ne vidim brati, sivo mreno imam na očeh. Vidim malo, razločim na primer moškega od ženske, vendar nikogar ne morem prepoznati. Morda bi mi operacija povrnila vid, vendar si tega zdaj, v teh letih, ne upam več privoščiti.«

Marija Močnik

V njenih svetlo sivih, skoraj belih laseh so se igrali sončni žarki, ko je pripovedovala, da je bila že trinajstkrat na počitnicah na Okroglem, vsakič po tri tedne, in da ji je zelo všeč ta kraj, ljudje, družba... Zapoje in vsi jo radi poslušajo. Brez petja menda sploh ne bi mogla živeti. Pela je v pevskem zboru organizacije slepih v Mariboru, še letos pa je nastopala na oddaji Pokaži, kaj znaš v Lenartu v Slovenskih goricah. »Že štirikrat sva s prijateljico Marijo Vicman nastopili na teh oddajah in vedno so bili z nama zadovoljni. Tudi letos so rekli, da Močnikova Mimika ne sme manjkati. In ni.«

Marija Močnik živi v skromni sobici v Mariboru, v kateri je preživela tudi drugo svetovno vojno. Spominja se hudih dni, bombardiranja, vendar je zadovoljna. Skromno živi z 18 tisočaki občinske podpore na mesec, od časa do časa pa ji z manjšimi zneski pomaga tudi osnovna organizacija zveze slepih. Šest tisočakov dá za sobo, mleko in kruh, ostalo pa...; verjetno samo ona ve, kako gre. Ko sem jo poprašal, kakšen recept priporoča mlajšim, da bodo dočakali njena leta, je najprej rekla, da do dvaindvajsetega leta ni nič pila, sploh nič, potem pa zmerno, sem pa tja kakšen kozarček vina.. Zelo slabo je jedla in veliko delala. Bila je šivilja in pri tem delu so ji tudi opešale oči. Torej ni pravzaprav nič posebno dobrega okusila v življenju, pa je vendarle dosegla tako starost.

Želimo, da bi Marija še pela, da bi še prihajala na Okroglo, da bi bila še vesela, da bi s svojo neomajno vero v življenje še bodrila prijatelje in znance; želimo, da bi ob stoletnici zapela kakšno štajersko narodno, kakšno pesem, ki jo je spremljala na vsej dolgi življenjski poti. A. Triler

Višja šola za organizacijo dela v Kranju

sprejme

v redno delovno razmerje

diplomirane ekonomiste in diplomirane inženirje,

ki so se v industrijskih podjetjih več kot dve leti ukvarjali s študijem dela, s pripravo dela, z organizacijo proizvodnje, s planiranjem, s splošno organizacijo podjetja, z računovodstvom, s strojno obdelavo podatkov ali z drugimi organizacijskimi vprašanji.

Sprejeti strokovni sodelavci lahko postanejo, ko izpolnijo s statutom šole predvidene pogoje, redni predavatelji oziroma profesorji višje šole. V času uvajanja bodo imeli osebne dohodke po pravilniku šole (najmanj toliko, kot so jih imeli na dosedanjem mestu), kasneje pa jim lahko zagotovimo višje dohodke po delovnih uspehih. Po dveh letih uspešnega dela lahko zagotovimo sodelavcem ustrezno specializacijo delno tudi v inozemstvu in stanovanje v Kranju ali v Ljubljani.

Prednost imajo tisti, ki so že doslej pokazali smisel za publicistično ali raziskovalno ali svetovalno delo in tisti, ki so imeli na fakulteti večino izpitnih ocen odlično ali prav dobro.

Informacije dobite pismeno na Višji šoli za organizacijo dela v Kranju, Prešernova 11/II, poštni predal 149, oziroma telefonično na številko 22-834 ali 22-784.

Krajevni praznik v Predosljah

Prebivalci Predoselj in okoliških vasi so se te dni začeli pripravljati na praznovanje krajevnega praznika. Praznovali ga bodo v soboto (12.) in nedeljo (13. avgusta). Te dni se domačini spominjajo prvoborca Andreja Kmeta-Crnega, ki je padel v bojih z Nemci.

Letošnji praznik bodo počastili s slavnostno sejo sveta krajevne skupnosti in družbenopolitičnih organizacij, žalno komemoracijo, športnim tekmovanjem in drugimi prireditvami. -rč

BOGOMIL DEBELJAK

BRODOLOM V VESOLJU

Kmetovanje v Mostah pred 40 leti (6)

(Nadaljevanje i konec)

Naj za konec in primerjavo napišem na kra še, kako kmetujejo danes a dela so postala znatno m j utrujajoča, preprostejš saj kmetom veliko pom jo stroji. Kdor še nima t orja, ima gotovo razne stre za konjsko vprego. Roč samo še tisto delo, ki ga ugače res ni mogoče opra

Čas, ko se opr ajo določena dela, se ni iko spremenil, nekoliko le. Nekoliko prej se da žanje in tudi mlati, pre pravljajo krompir, tudi je po spravljena pol eca prej kot včasih in z marsikje kosijo trikrat. V za boljše, še in prej posp ene pridelke je boljše s je. Včasih umetnih gno toraj poznali niso, dan a bi se brez njih ne da netovati. Vsako leto spra kmetje najmanj štirikra ko mrve kot včasih; včas avnikov namreč nihče n jil. Tudi pri ostalih kultur je hektarski pridelek z krat povečal. Več se p tudi zato, ker ne seje na kra-

je; v razorih je bilo žito mnogo slabše in zato seveda tudi pridelek. Včasih tudi niso škropili proti raznim škodljivcem; če je npr. prišla plesen na krompir so le zmajevali z glavo, pomagati pa si niso znali.

Razlika je tudi v tem, kaj in koliko so včasih sejali. Danes sejejo neprimerno več krme za živino, zelo malo pa prosa in ajde, na nekaterih kmetijah sploh nič. Ječmena sejejo danes manj kot včasih, mnogo več pa sadijo krompirja, saj so na Gorenjskem zanj ugodni pogoji. Ovsa sejejo danes več, manj pa korenja. Namesto korenja posadijo raje več pese.

Včasih so hodili na polje peš, danes pa skoraj ni več človeka, ki bi dlje pešačil. Tudi vozove imajo drugačne, boljše, če že ne kar traktorske prikolice. Za spravljanje krompirja so izredno prikladne gajbice, ki jih naredijo kmetje sami pozimi. Včasih gajbic niso poznali, danes pa jih imajo nekateri kmetje toliko, da spravijo vanje ves krompir. To zelo olajša spravljanje krompirja.

Ivan Sivec
Moste

Opisujte tudi današnje življenje na vasi!

Dopisnik rubrike Gorenjski kraji in ljudje Ivan Sivec je zapis o kmetovanju v Mostah pred 40 leti zaključil s kratkim opisom današnjega kmetovanja. Vsi vemo, da se je način obdelovanja zemlje oz. način kmečkega dela na sploh v letih po zadnji vojni močno spremenil, močno moderniziral. Tudi struktura poljščin je na današnjih kmetijah drugačna, saj kmetje na Gorenjskem pridelovanje žit vse bolj opuščajo, znatno več kot včasih pa se ukvarjajo s krmnimi rastlinami, krompirjem, zelenjavo itd.

Krompir, mleko, pitana živina, zelenjava, črni ribez — to izpodriva nerentabilne kulture z naših polj, lomi stare navade in običaje, ustvarja nove odnose in nove običaje, čeprav je znano dejstvo, da trda, včasih nepristopna, na tradiciji sloneča kmečka mentaliteta le počasi in težko sprejema vse novo, kar je drugačno od dosedanjega, znanega in vpeljanega, dobrega. Vendar je čas po vojni z uvajanjem novih, socialističnih odnosov v našo družbo, s hitrim napredkom in še hitrejšim tempom življenja, z zahtevami več proizvajati za vsako ceno, s predpisi, ki so imeli dober namen, čeprav tudi niso bili vedno najboljši, z davki, z nesprejemljivimi organizacijskimi oblikami kmetovanja in ne nazadnje, s strokovno pomočjo kmetom, z uvajanjem modernih agrotehničnih metod in mehanizacije pa z večjo možnostjo nakupa mehanizacije v zadnjih letih — z vsem tem je povojni čas prelomil že številne ustaljene in trdo zakoreninjene navade, za katere se je zdelo, da so nespremenljive. V tako kratkem času se je v našem kmetijstvu in na naši vasi tako zelo veliko spremenilo, da mora vsak — če se spomni 20 ali 30 let nazaj in če hoče biti pravičen — priznati, da tega ni pričakoval. Kdo je npr. prva leta po vojni sploh pomislil, da bo imel čez 20 let traktor in avto?

Tak razvoj je močno spremenil strukturo kmetovih dohodkov, način dela, delovne običaje, tudi delovni čas itd. Tudi nekateri »ljudski mejniki«, o katerih je pisal Ivan Sivec in ki so bili nenapisan zakon o tem, kdaj je treba opraviti posamezna dela, so bolj ali manj izgubili svoj pomen. Še bi lahko naštevali, vendar je najvažnejše to, da je tak razvoj najbolj vplival na način življenja kmečkih ljudi, na odnose z ostalimi ljudmi, ki se ne bavijo s kmetijstvom, posebno pa na mišljenje kmeta. Način življenja kmeta, njegovo uveljavljanje v širši družbeni skupnosti, njegov prosti čas, možnost kulturnega razvedrila in zabave — vse to je cilj in posledica takšnega razvoja, to je edini smoter napredka.

Teh nekaj besed namenjenih predvsem dopisnikom naše rubrike, naj vas spodbudi, da boste za svoj kraj opisali tudi povojno življenje, ki so ga spremljale in ga še spremljajo velike spremembe. Katere kulture so kmetje opustili, kdaj so jih pričeli opuščati, kaj pridelujejo sedaj, na kakšnih površinah, kakšno mehanizacijo imajo, kdaj so jo nabavili, v kolikšni meri strojna mehanizacija že izpodriva vprežno, koliko v strukturi kmetovih dohodkov pomeni živinoreja, kakšen je napredek v živinoreji, koliko in kako kmet dejansko (ne le na papirju) sodeluje z zadrugo, kombinatom, odkupnim podjetjem, menzo itd., kako preživi nedelje in praznike, kam gre na izlet in kako, kako preureja hišo, gospodarska poslopja, kako modernizira gospodinjstvo, kaj meni o sodobnih pripomočkih, ki mu olajšujejo delo in lepšajo življenje, kako se uveljavlja v lokalnih samoupravnih organih (krajevni skupnosti) itd. itd. To je le nekaj vprašanj, na katera naj bi v svojih zapisih odgovarjali. Dopise, za katere želimo, da so čimbolj podrobni in konkretni, bomo seveda objavili.

A. Triler

Loški humoristični kotiček

Osa usega na vid, zve pa use

Zdej k sa že spet na verst ta poornh pasi dnevi, preci brenčim dol okol vode pa kopališa, de b se saj mal pohladila. Spotja pa, ket se zastop, pridn gledam okol sebe, de b kej takga vidla, k men prou pride.

Keder sm ja zavižala s kopališa ke preki Poličerju, sm bla slabe vole k j kaj pod škarfa ldem na nosu en poornh kap smeti, k bel gotou več hiš zanga skerbi, de preč na pride. Pol enkat sm bla pa kar dobre vole, k sm glih vidla, de en černfant ena tabla ke naštimuje. Zarad firbca me koj ke zanese, pa vidm, de j na tabl s čednm pa velkm puštabm napisan, de se na tist krej na sme več smeti metat. Poornh vesela sm bla tiste table pa fanta, k ja j naštimovu, tak de sm ga tla kušnt, sam kuga pomaga, k jest tak kušnim, de speče pa zaboli. Za permej sm bla gvišna de bo zarad tiste table, k j tak fest, de ja morja tudi ta berlau vidt, okol kopališa saj ena svinarija men. Bel k sm pa pol brenčala okol tiste table, bel j tist kap rasu. Več dni sm špiclala, de b kešnga nepismenga falota najdla k tabl na truc še smeti ke nos. Čez dan nism neč ušnufala, pol sm se pa z enm zauber mačkam u španavija uzela, de b povedu, če ponoč kešn skerbi, de b tist smetiše preč na peršu. En par večeru sm se prou firbčva spraula spat, od mačka pa ubenih novic. Čez par dni ja spet zavižam ke h mojma kosmatmu kompanjonu, k se j na soncu grou pa cajt predu, pa poprašam, če ma kej novic zame. Povedu m je, de j ob desetih zvečer en možakar z bel ta bližne hiše ena kiblca pernesu, pa ja flegma ke ket j prepovedan, strejsu. Mačk m j vedu povedat še to, da j ta mož edn od ta bel velaunih per loškmu turist — ferajnu. Blez de j hmal al pa koj za predsednikam.

Ja, če j to res, jest na vem, kuga b rekla, sam to j škoda, de ga mačk, moj zauber kosmat kompanjon ni po rok prou fest ukremplu, če b bla tekat jest tam, oblubm, de b mu žel ke u čel zabila.

OSA

Nacionalni park v Peruju?

Major Ian Grimwood, nekdanji čuvaj v kenijskih loviščih, ki se bori proti iztrebljanju divjih živali, je poslal prošnjo perujski vladi, naj bi v globoki amazonski džungli, kjer žive aligatorji, pume, opice in morda celo doslej neznane živali, ustanovili prvi nacionalni park v tej državi. Kraj je doslej še edini ostal nedotaknjen le zaradi bojevitosti majhne skupine Indijancev iz plemena Amavaka, in bi tudi sedaj bili lahko velika ovira za uresničitev njegove ideje.

Amazon — celina na celini

Brazilija je dežela s 550.000 kilometri prometnih cest in 30.000 km plovnih rečnih poti. Ima 26.000 km železniških prog, ki povezujejo 40 večjih pristanišč in 30 začasnih letališč. Iz Rio de Janeira do severa, npr. do zavarovanega mesta na vodi, je treba preleteti z letalom nad 2400 km, da človek pride v osrčje neosvojijive Amazonke — ne samo največje reke na svetu, temveč največje poznane »celine na celini«. Tik za Manausom leži nepoznana Amazonka, kjer prebiva 200.000 Indijancev, ki še nikdar v življenju niso imeli v rokah bronastega denarja in ne poznajo prave trgovine. Do juga je okrog 3500 km zračne razdalje (od Amapa do Urugvaja).

Brazilija meri 8,5 milijonov kvadratnih kilometrov, torej za celo Evropo ali 25 Jugoslavij. Ima 85 milijonov prebivalcev v 20 zveznih državah in še nekoliko samostojnih pokrajin. Kako malo pomeni razsežnost, dokazuje nedavni dogodek: prodano je bilo privatno posestvo, imenovano »fazenda«, katere površina je enaka ozemlju Španije in Portugalske. Tisk je tej prodaji posvetil samo nekaj vrstic, ker o vsakdanjih stvareh pač ni treba mnogo pisati.

Kava, ki povsod po svetu »zdravi« utrujenost in skrbi, je v Braziliji glavna skrb. Deželi prinaša prek polovice deviz. V svetu se doslej proda samo polovica letne proizvodnje in le malo bi bilo treba, da bi Brazilija sama proizvedla toliko kave, kolikor je popije ves svet.

Brazilija je prav tako tudi Moderni Sao Paolo. Potnikom ostane v spominu to svetovljansko, več kot šest milijonsko mesto, ki danes zelo hitro raste. Statistika predvideva, da bo leta 1980 imelo 15 milijonov prebivalcev.

Tu je namreč industrijsko središče Latinske Amerike. Toda nedaleč od tega industrijskega velikana je nevidna džungla, ki se razprostira v globine Mato Grosa.

Svet je pozabil čas »zlate mrzlice«. V Braziliji še neprestano traja. Okrog 200.000 ljudi, ki so se sami organizirali, brez učinkovitega državnega nadzora koplje in izpira zlato na težko pristopnih predelih. Državni organi ne morejo registrirati niti polovice te proizvodnje zlata in dragocenosti.

Računajo, da se po tajnih kanalih pritihotapi v svet letno za 800 milijonov dolarjev raznih dragocenosti.

Ta svet čudnih razsežnosti skriva mnogo posebnosti, ki jih tujec, ki potuje po Braziliji, ne opazi.

Po Tanjugu: V. M.

Domovina

III. DEL 49

sliši besede, s katerimi hoče d ati, da so se Čerkezi lotili Hrvatov na tako strahoten in nečl način samo zato, ker so se obkoljeni Hrvati tolkli, dokler jim o strelivo in sami naskakovali na nož in najbrž poklali z b najmanj toliko Čerkezov, kakor so potem Čerkezi, pobesnsli p nesmiselnega odpora hrvaških domobrancev, poklali zajetih

sliši, kako prepričuje sebe in naposled pa jim reče, da nazaj več ne morejo, marveč samo ej proti jarkom (»samo naprej, pa naj se zgodi karkoli!«)

vidi sebe in druge, kako kak ani zatavajo v neko vrzel med žičnimi ovirami

in sliši, kako poizkušajo z ra naglasom opozoriti one v jarkih nase (»Njet streljajet! Mi S ci! Vaši bratje!«), a jarki so nemi, potuhnjeni pošastno potuhn kakor zver, ki se pripravlja na naskok

sliši nekoga za seboj, ki je zač iti na glas kesanje

in vidi sebe, kako je na robu j kamenel od začudenja, ker so bili jarki prazni (»»Nikogar ni, p o!« reče in zasliši za seboj kakor odmev svojega začudenja: »N ?«)

sliši glas, ki zveni kakor jezno ranje, v resnici pa je olajšanje; breme strahu je zdrsnilo z n duš, jarki in pokrajina, izgubljajoča se v zelenih valovih ž ošnjo zrelega brezmejnega travnika, dobivajo zopet trdno in obliko, ravninski gozd na obzorju grize modro junijsko nebo

sliši nekoga: »Samo trava, trava kjer nikogar!«

vidi, kako s pogledi kosijo b no ravan: »Nobene hiše! Nobene vasi! Pa taka trava! Tako ta trava!« se v trojici od petorice prebujajo kmetje in pozab da so ubežniki. »Kakšna bogata zemlja! V polje bi jo pre d neba do neba!« nekdo zasanjari, a drugi, bil je Možina, v kmet, razbije ta sen, češ: »Kaj bi s poljem? Na Kranjskem ni t žita, da bi lahko tako polje posejal! Trava pa raste sama! Živin vso Kranjsko bi lahko na tem travniku redil! Na tisoče in ti glav! To bi bil zaslužek!« pravi in jim z besedami pričara pre tisočglavo čredo najlepših krav, samih dobrih mlekaric, in prav no čredo mlade in mesnate goveje živine, namenjene za prodajo zakol. »Ta čreda smo bili mi še pred nekaj urami,« pravi Jože, visok, slok delavec, doma z Jesenic. »Zares,« mu pritrdi Jožetov rojak Franc, skoro prav tako velik kakor Jože, a bolj plečat. »Ta travnik je in bo še dolgo namenjen samo za »črede«, oblečene v vojaške uniforme in namenjene za zakol!« jih Franc, po poklicu mizar, ki je pred vojno delal v modelni mizarni v tovarni Kranjske industrijske družbe in oblikoval lesene modele za kalupe v livarni, vrne v stvarnost svetovnega človeškega pokolja, ki so mu ubežali v ujetništvo, oziroma še beže ker je pokrajina proti vzhodu kakor izumrla

In podoba v zlatem sončnem prahu, usipajočem se skozi gosto sito na zunanji strani jeklenih rešetk v vlažni in po seču zaudarjajoči somrak jetniške celice, postane pred Jakobovimi očmi zopet živo gibljiva

in Jakob vidi sebe in druge, šestglavo kolonico, kako zabrede med zrele trave

vidi pohojeno travo, stezo, ki jo puščajo za seboj, kakor da bi razčesavali zelene lase brezmejnega travnika na prečo

vidi trojico kmečkih, v koprivaste vojaške uniforme oblečenih fantov, ki še vedno dihajo z zemljo, potrebno košnje (»Kakšna bogata zemlja,« si šepetajo), sam pa se spomni, da je davno davno nekoč, ko je bila Štefi še otrok, dvanajstletno dekletce, in ko jim je v zimskih večerih prebirala na glas zgodovino starih Slovencev, slišal, da je bila prav ta zemlja na tej strani Karpatov slovenska pradomovina. In ker ga je ta misel prevzela, je ne more več obdržati zase in jo pove drugim

sliši svoje besede, ki zaprasketajo do kmečkih fantov, preobličenih v vojake, kakor da bi prižgal zažigalno vrvico, in ki povzroče pravo eksplozijo začudenja, čeprav bi morali vse to že vedeti sami iz časov, ko so še drgnili šolske klopi, a je takrat to odkritje domovine starih Slovencev šlo mimo njihovih ušes prav tako kakor mimo njegovih, saj mu je to skrivnost odkrilo šele Štefankino branje in mu je vcepilo v spomin (»In tako zemljo ti zapuste? So bili nori ali kaj, da so silili drugam! Smrtni greh je zapuščati tako zemljo!« so njihove besede kakor eksplozije. In vendar se kmalu pomire in neznanim prastarim prednikom že takoj nato odpustijo njihov »smrtni« greh. »Ta trava ni tako sočna kakor naša!« pravi Možina, ki žveči v ustih bilko. Potem pokusijo bilke zakarpatske trave tudi drugi. »Res, ni tako sočna! Okus je grenak kakor trava, ki raste na grobovih!« In spomin na sladko, vsaj zanje bolj sladko sočnost domačih trav jim prebudi domotožje, misli na daljno domačo slovensko zemljo. »Kaj je ta ravnina proti slikovitosti naših gora? Kaj Karpati? Po Karpatih se mi ne bo nikoli tožilo, po naših gorah pa se mi toži sleherni dan . . .«)

Jakob posluša (»Naše gore so kakor čipke na dekliških nedrih! Rekel bi, da je tista, ki si je izmislila kleklanje, svoj prvi vzorec posnela po naših domačih gorah, lepih, kakor da jih je nakleklala na nebo sama mati božja!« pravi Možina, hribovski kmet, doma s hribov nekje nad Žirmi.)

posluša in kakor slehernemu, se tudi njemu prižge pred očmi domači kraj, Borjana nad modrim šumečim trakom Nadiže, Matajur in Stol in čipke gora v daljavi nekje nad nevidnim Kobaridom in Posočjem

strmi v to podobo, prižgano v zlatem sončnem prahu, precejajočim se v ječo

strmi kakor takrat v Zakarpatju, dokler mu te podobe ni razbil topot konjenice

strmi v bliske golih sabelj, ki sekajo sončno svetlobo in ki jim ne obetajo ničesar dobrega

vidi se, kako dviga visoko nad sabo belo »zastavo«, svojo ušivo spodnjo majico in si želi, da bi se spremenila v veliko belo rjuho, saj se mu zdi vse premajhna in preumazana, da bi jo dirjajoča in iz vseh vetrov se bližajoča konjenica lahko imela za zastavo vdaje

vidi sebe in druge, kako stojijo med zrelimi travami nemočni kot bilke, ki jih bo ta konjenica poteptala in pomendrala, če jih ne bo že prej pokosila z golimi sabljami

vidi in kakor bič ga oplazi prvi očitek: »Ti si kriv! Ti si nam skuhal to reč!«

gleda smrtno grozo na svojem obrazu in na obrazih drugih

gleda črni, v ostrini pobleskujočih sabelj nad seboj pobliskujoč se val konjenice, ki se bo zdaj zdaj spremenil v poguben vrtinec

gleda, dokler ta vrtinec ne okameni v ozek, hrzajoč obroč vzpenjajočih se konjskih teles

gleda sebe, kako sredi tega obroča dviga svojo ušivo »zastavo« in druge, kako dvigajo roke komaj v višino glave, ki jo stiskajo med ramena, kakor da bi jo najraje potisnili v svoj prsni koš ali še niže v notranjost telesa

gleda vrtinčaste in poplesujoče bliske sabelj nad njimi, kakor da jih bodo posekale košček za koščkom, najprej palico z belo »zastavo«, nato pa vršičke v višino glave dvignjenih rok in tako naprej kos za kosom, dokler ne bodo sesekani kakor zrezki mesa vse do tal

gleda poševne, sovražno začrtane oči nizkih jezdecev, poševne tatarske oči, štrleče koščene ličnice, redke kocinaste brade (»Huni! Kakor Huni iz Štefankinih otroških zgodb!« pomisli)

čuti, kako mu leze v kosti groza in se vedno bolj boleče zabada v sam mozek, dokler se črna gneča ne razmakne in med nerazumljivo tatarsko govorico ne udari kakor oddaljeno grmenje fronte globok ruski glas z vprašanjem, odkod so se vzeli

sliši sebe in druge, kako bi vsi hkrati radi ruskemu konjeniškemu oficirju povedali, da so ubežniki, dezerterji, da so Slovenci, Slovani, skratka ruski bratje

sliši oficirjev krohot, ker ga hočejo ngovarjati z »bratom«, takoj nato pa zatuli: »Sabake!« in jih oplazi z bičem

Iz moje delavnice

Toliko pisem je prišlo v teh letih (od jeseni 1963), kar pišem o vnanjih dogodkih pesnikove življenjske poti, na uredništvo Glasa kakor tudi na moj naslov, da se res že kar spodobi, sporočiti znanim in neznanim prijateljem nekaj dolžnih pojasnil.

Dvoje vrst je bilo teh pisem. Pretežna večina je takih, ki izražajo toplo človeško priznanje mojemu trudu, ki me hrabre in spodbujajo. Seveda je ta hvala dostikrat le pretirana. Toliko superlativov pa ta moja kramljanja res ne zaslužijo. Na primer: tako piše tovariš P. F. iz Ljubljane: »Kar ste do sedaj navedli neznanega o Prešernu, bi odgovarjalo za lepo, hvaležno in pomembno doktorsko dizertacijo. Ali: »Čimprej izdajte svojo knjigo. Zberite vse to v njej, kar ste že objavili v Glasu. Taka knjiga bi se lahko imenovala kar Prešernov leksikon!« — Tovarišica J. Š. iz Šenčurja pri Kranju piše uredništvu Glasa: »Najbolj pri srcu pa mi je vaša rubrika, če jo lahko tako imenujem, »Po Prešernovih stopinjah«. Prav tako je navdušena nad to rubriko moja profesorica slovenščine. Večkrat se o njej pogovarjava. Še mnogo jih je, ki jim je všeč ta rubrika.« — Toda tudi druga taka pisma kažejo dovolj, kako dovzetno je preprosto srce, kako iskreno vzame vse za dobro. In kako rad ima slovenski človek Prešerna-človeka.

Vsem tem mojim ljubim in zvestim sopotnikom po Prešernovih stopinjah, ne morem drugega sporočiti kot le toplo zahvalo in prisrčen pozdrav.

Tu pa so še druga pisma. Tudi v teh so ljubezniva priznanja in hrabreče spodbude, toda so že manj nekritična, saj predlagajo te in one dopolnitve, semintja celo kake popravke, razširitve in podobno. Resda je takih pisem le malo, a vendar mi dajejo priložnost za več pojasnil, ki jih svojim bralcem doslej še nisem utegnil sporočiti. Laže bom to napravil, če bom citiral nekaj odlomkov iz pisma tovariša T. P. iz Tržiča, naslovljenem na uredništvo Glasa.

OBROBNI PRIPOMBI
k Zorčevemu sestavku Trije pesnikovi prijatelji:

Črtomir Zorec je v zadnjem svojih nadaljevanj o Prešernu (Glas, 20. julija 1967, str. 16) spregovoril o treh, zdaj že bolj ali manj pozabljenih pesnikih in kulturnih delavcih Prešernove dobe: o Juriju Grabijanu, Ignaciju Holzapflju in Jerneju Levičniku kot o ljudeh katerih »delo in življenje se je dotaknilo genija našega prvega poeta«.

Poleg zelo umestne informacije, da je bil Jurij Grabrijan vodja ljubljanskih karbonarjev, se mi zdi, da bi Grabrijanovo izjemnost in posebno mesto med slovenskimi dekani tistega časa najbolje posneli po delu ruskega etnologa in dialektologa Baudouina de Courtenaya »Nekatere pripombe ruskega profesorja, ki je najprej izhajalo v nadaljevanjih v goriškem listu Soča 1872 in 1873, v knjižni obliki pa je zagledalo beli dan v Gorici 1874. leta. Baudouin de Courtenay je za Grabrijanovega dekanovanja v Vipavi popisoval pokrajino, šege in jezikovne posebnosti po Gorenjskem, Rovtarskem Notranjskem in Obsoškem. Bil je zelo kritičen do ljudi in njihovega ravnanja. Tudi duhovnike, ki jih je naprošal za pomoč pri delu, je precej kritično ocenjeval. Grabrijan pa je bil eden najboljših njegovih pomočnikov. V začetku knjige se mu je posebno zahvalil.

Dejstvo, da se je rodil Holzapfel v isti hiši, kjer so malo prej trgovali Prinčevi, je res le naključje, vendar če govorimo o njem kot o Tržičanu, je treba omeniti, da je tržiška pokrajina porodila v njem vsaj dve pesmi: Hud grad in Pod slapom v povodnji. Vezi Prešeren - Holzapfel nam razen Prešernovega epigrama odkrivajo predvsem Lenkini spomini na velikega brata. Ohranila je pogovor o osebni sreči, ki jo nudi človeku poklic in ki je Lenko očitno prizadel. Na 46. strani je posebno zanimiva Prešernova ocena Holzapfljeve verzifikacije.

Holzapfljevelo dolgo življenje najbrž ni potekalo umirjeno v dušni paši in pomoči potrebnim, ampak je bilo njegovo kulturno delovanje tiho in skromno, slovenski kulturi pa ohranilo res nekaj dragocenega: leta 1848 je podaril ljubljanski licejski knjižnici Jankovičev prevod Kempčanove Hoje za Kristusom (rokopis iz leta 1659).

Obe obrobni pripombi dopolnjujeta gradivo, ki ga je Črtomir Zorec zbral, hkrati pa zgovorno kažeta, da sta bila Grabrijan in Holzapfel, res prizadevna kulturna delavca preteklega stoletja in da nam je lahko samo žal, da zaradi pozabljenosti ne moremo dostojno oceniti in spoštovati njunega dela.

DOMAČE POGOVARJANJE

Seveda moram kar koj pohiteti z odgovorom: da so zapisi o tej rubriki hote le preprosti in kratki pogovori, ne dognane in izčrpne študije. Da bi gotovo pri večini bralcev kako težje razumljivo pisanje ne odjeknilo dobro. Niti ni naloga pokrajinskega poltednika, spuščati se na preučena področja. Saj za taka dela imamo vrsto strokovnih revij in bolj poklicanih peres.

Zato želim, ne da bi se drznil z njim vrednotiti ostati podoben Franu Levcu, ki se je uredniku dunajskega Zvona Josipu Stritarju l. 1879 takole opravičeval (ko mu je izročil rokopise Vodnikovega, Prešernovega, Čopovega in Jenkovega življenjepisa):

»... to ne bodo kake učene korenite razprave o naših pesnikih in pisateljih, nego po domače se hočem pogovarjati o njih, tako, kakor se moremo meniti o teh častitih možeh dolgi zimski večer v veseloslovesni družbi omikanih ljudi.«

In res: vsi Levčevi življenjepisih naših velemož so prijetno, lahkotno podani, brez učenjaških razglabljanj. — Pa vendar nam je profesor Fran Levec literarno vzgojil mimo drugih tudi taka pisatelja, kot sta Janko Kersnik in Ivan Cankar!

Kaže vse na to, da je avtorjev način pisanja pričujoče rubrike le pravi: toliko toplih stiskov rok znanih in neznanih ljudi, ki me srečujejo — morda bo zvenelo neskromno, a dejstvo je le: Prešerna - človeka je v teh letih spoznalo in vzljubilo mnogo bralcev Glasa, ki tako zvesto, teden za tednom, romajo z menoj po pesnikovih ali njegovih sodobnikov poteh...

Sicer pa bi mogel reči po Prešernu: Kdor jih bere, vsak drugače spise moje sodi.

Nikakor pa seveda ne gre v tem pisanju zgolj za kramljanje. Mimogrede, na ne preveč vsiljiv način, skušam v slovenskih ljudeh zbuditi čut odgovornosti; da le preveč zanemarjamo spomin na svoje velemože. Hrvaški pesnik Mažuranić je rekel: »Narod, ki svojih pesnikov ne spoštuje, teh umetnikov sploh vreden ni!«

Zato skušam v svojih zapisih, vsaj tu in tam, opozoriti na nekatere najbolj pereče pomanjkljivosti, na pozabljivost, na napake, na škodo, ki jo prinaša našim kulturnim spomenikom čas, rabelj hudi. Morda ne živim v iluziji, če pomislim: čimbolj bom pesnika človeško približal tudi, da rabim ta izraz, odgovornim ljudem, tem laže bo kaj doseči, vsaj za razne materialne ureditve in popravila.

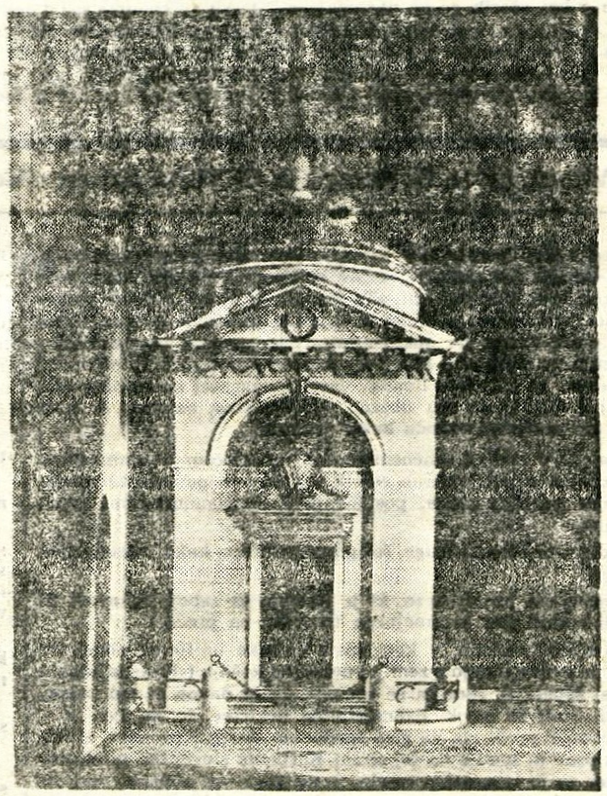

Dantejev grob v Ravenni

Tako odstiram pogled v svojo delavnico: pri vsem, hote lahkotnem in poljudnem pisanju, bi rad dejansko vplival ali bil vsaj pobudnik za ustvaritev nekaterih neodložljivih del in nalog. Pa najsibo to prešernovska ureditev jedra starega Kranja ali spomeniška zaščita celotne Vrbe, rešitev epitafov s Prešernovimi verzi na Navju ali v Šmartnem pri Kranju, konservacija in zimska zaščita pesnikovega nagrobnika v Kranju, pridobitev v javno lastništvo nekaterih Prešernovih rokopisov, ki se še nahajajo na ne dosti varnih zasebnih stanovanjih. In še vrsta takih nalog in skrbi mi lebdi pred očmi, ko pišem te optimistične sestavke, s trdno vero, da nam bodo mil'še zvezde le kdaj zas'jale. In da bodo te, tako same po sebi umevne, stvari le slej ko prej urejene, da milih proešnj in neprijetnih apelov ne bo več treba.

Zvesta bralka mojih zapisov, tovarišica A. V. iz Kranja, po rodu pa Hrvatica, mi je onidan rekla: »Kar hudo mi je, da skoro na kolenih prosite in predlagate take stvari, ki bi se morale urediti pri kulturnem narodu brez kakršnihkoli težav in odlašanj.« In takoj je ponudila večji znesek denarja, kot prvi prispevek za najnujnejša dela!

IZID KNJIGE

Tako uredništvo Glasa kot pisec teh vrstic sam — dobivava že vsa ta leta vprašanja, kdaj bo izšla knjiga, ponatis Po Prešernovih stopinjah?

Seveda sem na to že tudi sam pomislil. Toda kaj, ko pot še ni prehojena; še so vrzeli, še so tu načrti in naloge, ki jih še nisem opravil.

Pa še to je: tedenski zapisi v Glasu so bili pisani na hitro, nekako na dušek. Za ponatis pa je treba ostrega brusa, ki bi stvari jezikovno in strokovno pregledal. Pri hitrem delu se v pisanje nehote vrinejo ne le jezikovne hibe, pač pa včasih celo manjše strokovne napake. Saj sleherni pišoč človek ni nikoli povsem zadovoljen s svojim delom, ko je že natisnjeno! Takrat šele opazi, da ga je snov preveč zanesla, da kdaj ni bil dovolj kritičen, da je izostalo to in ono, drugje pa se je spet nabralo preveč besed in čustev.

To delo — hudo kritično rešeto, skoraj vse nanovo napisati, izbrati boljše, ilustracije — čaka mojo prešernovsko delavnico. Pogled vanjo bo ostal še vnaprej vedno odstrt, avtor zapisov pa bo hvaležen tudi poslej za sleherni dober svet in prijateljsko opozorilo.

Črtomir Zorec

Po Prešernovih stopinjah

Tragedija pod Kriško goro

V hladni noči sta izgubila življenje Frančiška Komac in 5-letni Henrik

V soboto, 5. avgusta okrog 17. ure popoldne so odšli z Golnika na Kriško goro 33-letna Frančiška Komac iz Malijevega brda št. 11, 5-letni Henrik in 64-letna Jožefa Polenšek z Golnika. Njihova pot pa je bila za Komacovo in Henrika usodna.

Med potjo, nekaj pred osmo uro zvečer, so se vsi trije ustavili v gostilni Neže Vevar v Gozdu. Ker se je pripravljala nevihta, so jim domači branili iti na Kriško goro. Toda vztrajali so. Ker pa je bila že tema, vse kaže, da so zgrešili pot. Zajelo jih je še neurje in tako so morali noč preživeti zunaj. Zaradi slabe obleke, ker so bili mokri do kože ter zaradi mrzle noči nista preživela Frančiška Komac in 5-letni Henrik. Vse tri, približno 150 metrov stran od koče, je v nedeljo okrog 11. ure našel v nekem grmovju planinec, doma iz Križ. Komacova in 5-letni Henrik sta bila že mrtva, Polenškova pa je bila pri kraju svojih moči. Sedaj je izven življenske nevarnosti in bo lahko povedala nekaj podrobnosti o tragediji, ki se je odigravala le nekaj metrov stran od koče. S. Z.

Avtomobilist do smrti zadel pešca

Na cesti I. reda med Podvinom in Radovljico je 5. avgusta ob 21.10 Hans Scharsini iz Celovca zadel pešca Ivana Rejca in Ibolko Gomilar.

Scharsini je vozil z osebnim avtomobilom K 4463 »A« z zasenčenimi lučmi, ker je srečaval nasproti vozeči avtomobil. Zato ni opazil peščev, ki sta šla nepravilno po desni strani, in ju zadel. Pri tem je bil 25-letni Reje takoj mrtev, Gomilarjevo pa so hudo ranjeno prepeljali v jeseniško bolnišnico. Gmotne škode je za 3000 N dinarjev. - m

Gorska nesreča

6. avgusta se je na Kredarici ponesrečila Aleksandra Fabinc. Turistka je padla po snežnem plazu in se pri tem hudo ranila po glavi, nogah in po telesu. Gorski reševalci so jo prenesli v jeseniško bolnišnico.

Motorist trčil v tovornjak

Na cesti III. reda Škofja Loka—Železniki je 6. avgusta ob 20.20 voznik motornega kolesa KR 14-788 Filip Šuštar iz Trnja pri Škofji Loki trčil v tovornjak KR 84-59, ki ga je vozil Benjamin Logar. Tovornjak je stal na ovinku tako, da ga je motorist, ki je pripeljal za njim, prepozno zagledal in zato trčil vanj. Motorist Šuštar in sopotnik Ivan Koblar sta se pri nesreči hudo ranila. Gmotne škode je bilo za 700 N dinarjev.

Zaradi prekratke varnostne razdalje trčil

Na cesti I. reda v bližini Vrbe se je 7. avgusta ob 14.20 hudo ranil voznik motornega kolesa KR 13-181 Maks Ambrožič. Ambrožič je vozil za osebnim avtomobilom STE-A-45 »D«, ki ga je vozil Josef Espach iz Nemčije, v premajhni varnostni razdalji. Ko je Espach zavrl, je Ambrožič z vso silo trčil vanj, se od njega odbil v levo, v nasproti vozeči osebni avtomobil HP-VZ-15 »D«, ki ga je vozil Karel Helmut iz Nemčije. Motorist se je pri nesreči hudo ranil, škode pa je za 2230 N dinarjev. - m

KAVA

Tudi na gorenjskem sejmu

V paviljonu MURKA - LESCE vas bodo zadovoljili z odlično kavo

ESPRESSO

Komisija za razpis delovnih mest

Tovarne čipk, vezenin in rokavic Bled

razpisuje prosto delovno mesto

vodje tehnično-proizvodnega sektorja

POGOJI:

a) višja strokovna izobrazba tekstilne stroke s pet let prakse v stroki podjetja;

b) srednja strokovna izobrazba tekstilne stroke z 12 let prakse v stroki podjetja.

Prednost imajo kandidati, vešči vodstvenih poslov.

Stanovanja ni na razpolago. Osebni dohodek po pravilniku o delitvi sredstev za osebne dohodke. Prijave z ustrezno dokumentacijo in življenjepisom naj kandidati pošljejo na gornji naslov.

Rok za sprejemanje prijav je 15 dni od dneva objave razpisa.

Zahvala

Ob tragični smrti našega ljubega

Staneta

se vsem, ki ste z nami sočustvovali, nam izrekli sožalje, mu darovali vence in cvetje, ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, najlepše zahvaljujemo. Iskrena hvala sostanovalcem, ki so nam stali ob strani v tej težki uri in nam tako nesebično pomagali. Zahvaljujemo se tudi govornikom za zadnje slovo. Prisrčna hvala tudi č. duhovščini za zadnje spremstvo. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: Pernarjevi in zaročenka Nada

Kranj, 5. avgusta 1967

Prodaja pohištva s popustom!

Veletrgovsko podjetje KOKRA KRANJ

obvešča cenjene potrošnike, da prodaja prodajalna Dekor v Kranju, Koroška c. 35 in prodajalna Dekor na Jesenicah, Cesta Borisa Kidriča 21 — Javornik v času gorenjskega sejma od 4. do 15. avgusta 1967

VSE POHIŠTVO S POPUSTOM

Montaža in dostava na dom do 30 km je brezplačna.

Priporoča se kolektiv prodajalne Dekor, Kranj in kolektiv prodajalne Dekor, Jesenice.

Radio

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SREDA — 9. avgusta

8.05 Glasbena matineja — 9.00 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.15 Deset let Otroškega zbora RTV Ljubljana — 9.30 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov — 10.15 Majhni recitali domačih solistov — 10.45 Človek in zdravje — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.20 Popevke in plesni zvoki — 12.10 Preludij in concertino — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Polke in valčki — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Melodije za razvedrilo — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Drobni odlomki iz oper — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Iz operetnih odrov — 18.45 Naš razgovor — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Lahko noč, otroci — 20.10 Romeo in Julija — dramatična simfonija — 21.50 Glasbena medigra — 22.10 Za ljubitelje jazza — 22.50 Literarni nokturno — 23.05 Lahko noč s pevko Julie London

ČETRTEK — 10. avgusta

8.05 Glasbena matineja — 9.00 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.15 Glasbena pravljica — 9.30 Iz baletov — 10.15 Minute z jugoslovanskimi baritonisti — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.20 Za vsakogar nekaj iz orkestralne glasbe — 12.10 Igrata saksofonist Srečko Dražil in klarinetist Miha Gunzek — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Anica Čepe poje slovenske narodne pesmi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Za prijetno popoldne — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Poje bolgarski zbor rudarjev — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Četrtkov simfonični koncert — 18.15 Turistična oddaja — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Lahko noč, otroci — 20.10 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nokturno — 22.10 Iz domače komorne glasbe — 23.05 Nočni mozaik jazza

PETEK — 11. avgusta

8.05 Operna matineja — 9.00 Pionirski tednik — 9.30 Melodije za klavir in godala — 10.15 Dvajset minut pri skladatelju Antonu Foersterju — 10.35 Naš podlistek — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.20 V plesnem ritmu — 12.10 Iz zakladnice naše stare muzike — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Igrajo pihalni orkestri — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Operetni napevi — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Napotki za turiste — 15.25 Glasbeni nokturno — 15.40 Z malimi ansambli zabavne glasbe — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Zvočni razgledi po zabavni glasbi — 18.45 Kulturni globus — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Lahko noč, otroci — 20.10 Poje zbor KUD »Jože Hermanko« iz Maribora — 20.40 V plesnem ritmu današnjih dni — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.10 Iz sodobne glasbene ustvarjalnosti — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Četrt ure jazza s Plesnim orkestrom RTV Ljubljana

Televizija

SREDA — 9. avgusta

18.13 Napoved sporeda (RTV Ljubljana) — 18.15 Tisočkrat zakaj, 19.00 Bogati večeri (RTV Beograd) — 19.30 Cik cak, 19.40 TV obzornik (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik, (RTV Beograd) — 20.30 Cik cak (RTV Ljubljana) 20.38 Ekran na ekranu (RTV Zagreb) — 21.40 Biseri glasbene literature (RTV Skopje) — 21.55 Spomini in reportaže, 22.30 TV dnevnik (RTV Beograd) — **Drugi spored:** 17.55 Včeraj, danes, jutri, 18.15 Spored JRT, 19.30 TV pošta (RTV Zagreb) — 19.54 Lahko noč, otroci (RTV Skopje) — 20.00 Spored italijanske TV — **Ostale oddaje:** 17.00 Poročila, 17.55 Serijska lutkovna igra (RTV Beograd) — 17.25 Ekspedicija, 20.30 Propagandna oddaja, 22.35 Včeraj, danes, jutri (RTV Zagreb)

ČETRTEK — 10. avgusta

17.05 Poročila, 17.10 Tik tak (RTV Ljubljana) — 17.25 Slike sveta (RTV Beograd) — 17.55 Jadranski padalski pokal, 18.10 Kam, kje in kako v soboto in nedeljo (RTV Ljubljana) — 18.25 Koncert v studiu (RTV Zagreb) — 19.00 Vandrovec (RTV Beograd) — 19.40 TV prospekt (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Cik cak, 20.36 Taščica — TV drama, 21.40 Dosežki v medicini — miom — nevarna bula, 22.10 Zadnja poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.55 Včeraj, danes, jutri, 18.15 Reportaža, 18.25 Spored JRT, 19.40 TV prospekt (RTV Zagreb) — 19.45 Lahko noč, otroci (RTV Beograd) — 20.00 Spored italijanske TV — **Ostale oddaje:** 20.30 Propagandna oddaja (RTV Zagreb) — 20.30 La Moscheta — TV komedija, 21.40 TV dnevnik (RTV Beograd)

PETEK — 11. avgusta

18.45 Vizitka — Nino Robič, 19.00 Mozaik kratkega filma, 19.30 Cik cak 19.40 TV obzornik (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Cik cak, 20.38 Nevesinjska puška — film, 22.10 Zadnja poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.55 Včeraj, danes, jutri (RTV Zagreb) — 18.15 Mladinski koncert (RTV Beograd) — 19.05 Vaterpolo — Mladost : Mornar (RTV Zagreb) — 19.54 Lahko noč, otroci (RTV Beograd) — 20.00 Spored italijanske TV — **Ostale oddaje:** 20.30 Propagandna oddaja, 20.38 Veliki poglavar — film, 22.10 Informativne oddaje (RTV Zagreb)

Kino

Jesenice RADIO

9. avgusta nemški CS film SKRIVNOSTNA GROFICA

10. avgusta ameriški film TRIJE IZ TEKSASA

11. avgusta ital. barv. film GIULIETTA IN DUHOVI

Jesenice PLAVŽ

9. avgusta ameriški film TRIJE IZ TEKSASA

10. avgusta ameriški film ATTACK

11. avgusta ameriški film ATTACK

Dovje-Mojstrana

10. avgusta mehiški film PESEM IN LJUBEZEN MEHIKE

Kranjska gora

10. avgusta nemški CS film SKRIVNOSTNA GROFICA

11. avgusta mehiški film PESEM IN LJUBEZEN MEHIKE

Kamnik DOM

9. avgusta franc. barv. CS film PREZIR ob 20. uri

10. avgusta franc. barv. CS film PREZIR ob 17.15 in 20. uri

Kranj CENTER

9. avgusta amer. barv. CS film VELIKI POBEG ob 17. in 20. uri

10. avgusta amer. barv. CS film VELIKI POBEG ob 17. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

9. avgusta amer. VV film TIHO, TIHO CHARLOTA ob 17. in 20. uri

10. avgusta amer. barv. CS film KOMANČEROSI ob 18. in 20. uri

KMETIJSKA ZADRUGA
Škofja Loka

razglaša prosto delovno mesto

SKLADIŠČNIKA

v mlekarni

Prednost imajo kandidati s prakso v mlekarski stroki. Nastop službe je možen 1. 9. 1967 ali po dogovoru

Trgovsko podjetje PETROL Ljubljana

sprejme

SNAŽILKO

za bencinski servis na Primskovem

Delovni čas je 5 ur dnevno. Ponudbe pošljite na naslov: Petrol, Ljubljana — Vošnjakova 2/IV

murka LESCE

razstavlja in prodaja

na GORENJSKEM SEJMU v Kranju od 4. do 15. avgusta 1967. kvalitetne izdelke naslednjih proizvajalcev:

MEBLO Nova Gorica
MARLES Maribor
BREST Cerknica
KRASOPREMA Dutovlje
ISTOK Miren pri Gorici
TAPETDEKOR Ljubljana
KOMFORT — ZAŠČITA Slovenj Gradec
JELOVICA Škofja Loka
LIP Češnjica
MIZAR Volčja Draga
ŠUMI — GORENJKA Lesce
PREHRANA Ljubljana

Izbirate in kupujete lahko:

vsakovrstno pohištvo:

spalnice, kuhinje, dnevne sobe, pisarne, kavče, fotelje, jogi vzmetnice v kompletih ali posamezne komade

stavbeno pohištvo:
garažna, balkonska in vhodna vrata, okna

dekorativno blago:
preproge, zavese, odeje, posteljno konfekcijo

za okrepčilo:
čokolada Gorenjka
kava Prehrana

Vse razstavljeno blago lahko kupite po sejemskih cenah.

Kupcem iz bližnje okolice brezplačna dostava na dom.

Delovno področje trgovskega podjetja Murka Lesce zajema že vso Gorenjsko.

MURKA vas pozdravlja in pričakuje v svojih paviljonih na gorenjskem sejmu v Kranju!

Gorenjska kreditna banka Kranj s podružnicami na Jesenicah, v Radovljici, Škofji Loki in Tržiču obvešča svoje vlagatelje, da **zvišuje** obrestne mere pri hranilnih vlogah:

na vpogled	od 5,0 %	na 6,25 %
vezane nad 1 leto	od 6,5 %	na 7,0 %
vezane nad 2 leti	od 7,0 %	na 8,0 %

Vlagate in dvigate lahko pri vseh poštah v Sloveniji. Za vlagatelje vezanih vlog je pripravljenih 78 lepih nagrad.

Prodam

Prodam suhe **borove plohe.** Orehovlje 9, Kranj 3793

Prodam **vprežno kosilnico** AEBI in kravo s teletom. Olševek 22, Preddvor 3846

Prodam **nasadila za lopate.** Kopač Franc, Gorenjesavska 51, Kranj 3847

Ugodno prodam kompletno **kuhinjsko pohištvo.** Mavec, Kocjanova 14, (Kalvarija) Kranj 3848

Prodam nemško **slamorezno s puhalnikom** in verigo še v dobrem stanju. Voglje 87, Šenčur 3849

Prodam kobilo — **žrebico, 16 mesecev stara** (bosanska fuksa). Cena primerna. Zupan Anica, Bistrica 59 pri Tržiču 3850

Prodam dobro **kosilnico Rapid** ali zamenjam za Alpina. Delnice 10, Poljane nad Sk. Loko 3851

Prodam **psa volčjaka,** dobrega čuvaja. Sr. Bitnje 67, Žabnica 3852

Prodam **traktorski obračalnik** za seno »Sonce«. Strahinj 60, Naklo 3853

Prodam **kravo** z drugim teletom. Pivka 15, Naklo 3854

Prodam **parcelo** z lokacijskim dovoljenjem **v Radovljici.** Jeraj, Utik 3, Vodice nad Ljubljano 3855

Prodam **stavbeno parcelo** na Bregu za Savo. Na njej že stoji nova stavba, primerna za stanovanje ali delavnico. Dam tudi v najem. Naslov v oglasnem oddelku 3856

Prodam **skoraj novo klavirsko harmoniko,** 72-basno »Hohner«. Naslov v oglasnem oddelku 3857

Prodam **spalnico** in razne dele pohištva. Britof 153, Kranj (Zupin) 3858

Ugodno prodam **zastavo 600 D.** Karel Makuc, Kranj, Ul. 1. avgusta 9, tel. 21-867 3859

Fiat 1300 v zelo dobrem stanju prodam. Ogled popoldan. Kranj, Cankarjeva 14 3860

Ugodno prodam **škodo 1000 MB.** Mohor, Kranj, Gosposvetska 17 3868

Prodam vprežne grablje. Praprotna polica 4, Cerklje 3869

Prodam čistokrvno psičko, dva meseca staro »škotski ovčar« 3870

Prodam **plemensko ovco.** Preddvor 70 3861

Prodam **fiat 750, letnik 1964.** Britof 12, Kranj 3862

Prodam **fiat 600.** Dam tudi na ček ali gotovino na dva obroka. Juvančič, Ljubno 15, Podnart 3863

Kupim

Kupim **deske colarice,** rabljene ali nove. Koroška c. 33, Kranj 3864

Ostalo

Kmetovalci! Obiščite razstavo kmetijskih strojev na gorenjskem sejmu. Ugoden kreditni nakup traktorjev Zetor 2011. Se priporoča **Agrotehnika Ljubljana** — kmetijska zadruga SLOGA Kranj 3803

Upokojena **zakonca,** stara 50 let **iščeta stanovanje** kjerkoli na deželi. Gresta tudi v pomoč starejšim ljudem. Ponudbe poslati pod Lastno stanovanje. 3842

Izgubil sem denarnico z vsemi dokumenti. Poštenega najditelja prosim, da si denar obdrži, dokumente pa vrne na naslov. 3865

Klavir PIANINO **vzamem v najem** z ugodnimi pogoji. Ponudbe po telefonu na 22-276 ali v oglasnem oddelku 3866

Najditelja črne **ženske denarnice** z večjo vsoto denarja, izgubljene v petek 4. 8. 1967 vodovodni stolp — mestna kavarna, prosim, da jo vrne proti nagradi v oglasni oddelek 3867

AVTO- MOTO DRUŠTVO ŠKOFJA LOKA

bo začel z novim tečajem za voznike motornih vozil.

Začetek tečaja bo predvidoma v začetku septembra 1967. Prijave sprejema pisarna AMD Škofja Loka, Jegorovo predmestje med uradnimi urami.

Krajevna skupnost Lipnica, sedež v Kropi

DAJE V NAJEM

zadružni dom z gostinskimi prostori, na Srednji Dobravi.

Zaželeno je, da je najemnik zakonski, eden od zakoncev gostinske stroke.

Družinsko stanovanje je v domu preskrbljeno.

Ponudniki naj pošljejo svoje vloge do 25. t. m. ali pa naj se zglasijo osebno.

Razpis velja do prevzema.

MALI TRAKTOR UGODEN NAKUP

Na gorenjskem sejmu imate priliko kupiti za dinarje mali traktor 6 ali 14 KM z nad 65 možnimi priključki in orodje znake Pasquali.

Praktični preskus bo:

— 11. 8. 1967 ob 11. uri v Preddvoru pri sadovnjaku KZK

— 12. 8. 1967 ob 16. uri v Cerkljah (na zemljišču KZK)

— 13. 8. ob 10. in 15. uri na Zlatem polju — ob cesti JLA in

— 15. 8. 1967 ob 10. uri prav tako na Zlatem polju — ob cesti JLA

Kmetijsko živilski kombinat — kooperacija, Kranj. Informacije tudi po telefonu št. 22-143.

Runo

trgovsko podjetje Tržič

s proizvodnimi obrati usnjene konfekcije, otroške obutve in copat.

Posebno opozarjamo kupce, da bomo na gorenjskem sejmu prodajali usnjeno konfekcijo s **30 % — 50 % popustom,** na razstavišču II.

Izkoristite ugodno priliko za poceni nakup usnjenega plašča ali sakoja.

murka LESCE

ALMIRA Radovljica

Poslužite se ugodnega nakupa na gorenjskem sejmu, razstavišče II (tekstilna šola) od 4. do 15. avgusta 1967 v Kranju

Kakovostne pletenine za jesen, sezonska razprodaja letnih pletenin

Modne novosti — ALMIRA ● kakovost — ALMIRA ● pestra izbira — ALMIRA ● modne novosti

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tisk«, Kranj, Koroška cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, malooglasna in naročniška služba 22-152 — Naročnina: letna 24.—, polletna 12.— N din. Cena posameznih številk 0,40 N din — Mali oglasi beseda 0,6 do 1 N din. Naročniki imajo 20 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Ob otvoritvi športnega igrišča za slepe na Okroglem

Najboljša skupina z Okroglega

Slepi iz vse Jugoslavije so tekmovali v skoku v daljino, v metu krogle in v plezanju po vrvi

V četrtek popoldne prejšnji teden, 3. avgusta, so v bližini doma oddiha zveze slepih Jugoslavije na Okroglem odprli športno igrišče za slepe, ki so ga začeli graditi pred dobrim mesecem dni. Igrišče še ni dokončno zgrajeno; predvidevajo, da bodo ostale športne naprave zgradili še letos ali pa najkasneje do začetka sezone v prihodnjem letu.

Takoj po otvoritvi je bilo na novem igrišču športno tekmovanje slepih, ki se ga je udeležilo 18 tekmovalcev iz doma oddiha na Okroglem, iz osnovnih organizacij zveze slepih Kranj, Ljubljana in Celje ter iz Centra za rehabilitacijo in varstvo slepih Škofja Loka. Slepi so tekmovali skupinsko (v vsaki skupini so bili trije tekmovalci) v skoku v daljino, v metu krogle in v plezanju po vrvi (5 m). Dom oddiha Okroglo sta zastopali dve skupini, osnovne organizacije slepih Kranj, Ljubljana in Celje ter Center za rehabilitacijo in varstvo slepih iz Šk. Loke pa po ena skupina. Tekmovanje je potekalo po pravilih in dogovorjenem programu, rezultate pa so ocenjevali v točkah s pomočjo tabel za ocenjevanje dosežkov posameznih disciplin za slepe. Predsednik komisije je bil prof. Pavel Janežič.

Med posamezniki je prvo mesto dosegel Janez Potočnik (2297 točk), drugo Savo Blagojević (2107 točk), tretje Anton Čebulj (2042 točk), četrto Stojan Stojanovski (1973) itd. Med skupinami pa je bila najboljša prva skupina doma oddiha zveze slepih Okroglo, ki je zbrala 5859 točk in ki so jo sestavljali Stojan Stojanovski, Lazo Mudrinić in Savo Blagojević.

Športno igrišče na Okroglem je za slepe iz vse Jugoslavije, ki tu preživljajo letni dopust, velika pridobitev, zato gre vse priznanje republiškemu odboru zveze slepih Slovenije in upravi doma oddiha na Okroglem, da sta se odločila za to potrebno investicijo. Na igrišču bodo letos še športna tekmovanja slepih iz vse Jugoslavije.

A. Triler

Občinsko prvenstvo Kranja z MK orožjem

Slabše kot lani

V. Frelih

Zaradi neurejenega strelišča za MK orožje je bil uspeh letošnjega občinskega prvenstva Kranja za mladince in člane, katerega se je udeležilo 32 članov in 21 mladincev iz 8 strelskih družin, slabši kot lani.

Predpisane norme za republiško prvenstvo je izpolnilo le pet članov, od mladincev pa to ni uspelo niti enemu.

REZULTATI — Člani — MK puška ser. izdelave (3 x 10 strelov) — Ekipno: 1. Bratstvo - Enotnost 915 krogov (od 1200), 2. Iskra 877, 3. Sava 822, 4. Tone Nadižar 789, itd.; **Posamezno:** 1. Frelih (B-E) 247 krogov (od 300), 2. Malovrh (Iskra) 245, 3. Lombar (Tugo — Preddvor) 241, 4. Naglič (B-E) 237, 5. Peternelj (Sava) 235; **MK pištola ser. izdelave:** 1. Peternelj (Sava) 241 (od 300) krogov, 2. Frelih (B-E) 225, 3. Naglič (B-E) 202, 4. Ciglič 198, 5. Malovrh (oba Iskra) 183.

Mladinci — MK puška ser. izdelave (3 x 10 strelov) — Ekipno: 1. Tone Nadižar 756 (od 1200) krogov, 2. Slavec Ivo-Jokl 749; **Posamezno:** 1. Ogrin (B-E) 210 (od 300) krogov, 2. Fras 209, 3. Mravlje (oba T. Nadižar) 208, 4. Rozman (Iskra) 203, 5. Bitenc (B-E) 201.

M. B.

Evropsko prvenstvo

V četrtek, 10. avgusta, bo odpotovala na evropsko mladinsko prvenstvo v plavanju v Stockholm kranjska plavalka Lidija Švarc s svojo trenerko Anko Colnar - Košnikovo.

Zaupanje, ki ga je s tem izkazala Plavalna zveza Jugoslavije, je največje priznanje za njuno uspešno dosedanje delo.

Prvenstvo v namiznem tenisu

V soboto, 5. avgusta, je bilo v telovadnici TVD Partizan Tržič občinsko prvenstvo v namiznem tenisu, v okviru praznovanja občinskega praznika Tržiča. Nastopilo je 25 tekmovalcev in tekmovalk.

REZULTATI: pionirke — 1. Jakopin, 2. Klobučar; pionirji — 1. Valjavec, 2. Bizin; mladinci — 1. Klemenčič, 2. Klemenc; člani — 1. Košnik, 2. Muzik, 3. Erlah.

-dh

Drobne z Jesenic

● Hokejisti državnega prvaka se pridno pripravljajo na športnem igrišču pod Mežakljo. Že sredi avgusta bodo odpotovali na turnejo po Franciji. Odigrali bodo tekmo tudi na olimpijskem stadionu v Grenoblu.

● **Mladinke košarkarskega kluba Jesenice so ta čas na aktivnem odmoru na otoku Krku. Trener Franci Benedičič je kondicijske priprave v Baški vključil v plan priprav za mladinsko državno prvenstvo in nadaljevanje tekmovanja v I. slovenski košarkarski ligi.**

● Na treningih hokejistov Jesenic je redno opaziti tudi Albina Felca, ki je popolnoma okreval od težke poškodbe, in Tonija Korantarja, ki bo spet igral za državnega prvaka.

Mednarodni rokometni turnir

V nedeljo dopoldne je bil v okviru praznovanja in desete obletnice rokometnega kluba Tržič mednarodni rokometni turnir, katerega so se udeležile štiri ekipe: KAC Celovec, Ferlach, Ribnica in Tržič. Zmagal je novi slovenski ligaš TVD Partizan Tržič.

REZULTATI: Tržič : Ribnica 6:3, Borovlje : KAC 4:3, Tržič : KAC 8:5, Borovlje : Tržič 2:13 in Ribnica : Borovlje 11:5. Vrstni red: 1. Tržič, 2. Ribnica, 3. Borovlje, 4. KAC. Najboljši strelec turnirja je bil domačin Niko Hladnik s 16 goli.

-dh

Tržič

Za Titov kip

V nadaljevanju športnega dela praznovanja v počastitev občinskega praznika občine Tržič je bilo v četrtek (3. avgusta) na strelišču Štefe Anton-Kostja tradicionalno strelsko tekmovanje za doprsni kip maršala Tita. Nastopilo je 20 tekmovalcev, med njimi 5 veteranov, starih nad 40 let.

REZULTATI — veterani: 1. Perko 66 krogov, 2. Trebušon 48 krogov od sto možnih. **Člani pod 40 let:** 1. M. Rustja 86 krogov, 2. J. Rustja 79 krogov od sto možnih.

- dh

VIŠJA ŠOLA ZA ORGANIZACIJO DELA KRANJ

sprejme redno delovno razmerje grafičnega delavca

Pogoj za zasedbo delovnega mesta je dokončana grafična šola. Osebni dohodki po pravilniku o osebnih dohodkih. Prošnje sprejema tajništvo šole v Kranju, Prešernova 11/II, telefon 22-834.

V nedeljo, 13. 8. 1967, bo od 7. ure dalje

TEKMOVANJE TRAKTORISTOV Gorenjske

Tekmovanje bo na njivah vrtnarije KŽK Kranj ob Cesti JLA

Po tekmovanju bo ob 10. uri demonstracija malih traktorjev PASQALI in strojev za obdelavo zemlje

Hubert Petz

TRGOVINA S STROJI
Celovec — Klagenfurt, Blumengasse 46

Singer šivalni stroji za gospodinjstvo in obrt ● pletilni stroji ● sesalni ki ● hladilniki ● šivanke in ostali pribor

Razprodaja v tekstilni šoli (II. nadstropje) v času gorenjskega sejma od 5. do 15. avgusta 1967 v Kranju

PO SEJEMSKIH CENAH LAHKO KUPITE MOTORNO KOLO ALI DVOKOLO V PRODAJNEM PAVILJONU

slovenija avto

na gorenjskem sejmu v Kranju pred tekstilno šolo od 4. do 15. avgusta.

Na sejmu lahko kupite na **kredit** osebne avtomobile in motorje.

Ob zaključku sejma bo izžrebano motorno kolo T 12 darilo tovarne TOMOS - Koper, dvokolesa pony in otroška kolesa.